

Załącznik nr 1
do uchwały Rady Nadzorczej nr 34/IV/2009
z dn. 23.04.2009 r.

**Sprawozdanie Zarządu
z działalności
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Łodzi
za 2008 rok**

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP – s. 3

II. DZIAŁALNOŚĆ ORGANÓW STATUTOWYCH WFOŚIGW W ŁODZI

1. RADA NADZORCZA – s. 4
2. ZARZĄD - s. 6
3. BIURO FUNDUSZU - s. 8

III. FINANSE WFOŚIGW W ŁODZI

1. PLAN FINANSOWY - s. 9
2. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT - s. 12
3. UDZIAŁY I AKCJE - s. 12
4. PAPIERY WARTOŚCIOWE - s. 12

IV. REALIZACJA POMOCY FINANSOWEJ

1. FORMY I WARUNKI UDZIELANIA POMOCY FINANSOWEJ PRZEZ WFOŚIGW W ŁODZI – s. 13
2. FINANSOWANIE PRZEDSIĘWZIĘĆ PRIORYTETOWYCH - s. 16
3. REALIZACJA PLANU DZIAŁALNOŚCI 2008 - PLANU FINANSOWEGO WSPARCIA – s. 19
4. REALIZACJA ZADAŃ FINANSOWANYCH W FORMIE POŻYCZEK I DOTACJI – s. 22
 - 4.1. OCHRONA ATMOSFERY – s. 22
 - 4.2. OCHRONA WÓD – s. 25
 - 4.3. GOSPDARKA WODNA – s. 28
 - 4.4. OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI – s. 30
 - 4.5. OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU, GOSPODARKA LEŚNA – s. 31
 - 4.6. BADANIA NAUKOWE I EKSPERTYZY – s. 32
 - 4.7. EDUKACJA EKOLOGICZNA – s. 33
 - 4.8. POZOSTAŁE ZADANIA OCHRONY ŚRODOWISKA – s. 35
 - 4.9. OSIĄGNIĘTE EFEKTY EKOLOGICZNE I RZECZOWE – s. 37
5. UMORZENIA POŻYCZEK – s. 41
6. REALIZACJA DOPŁAT DO KREDYTÓW – s. 43
7. NAGRODY ZA DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA – s. 47
8. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE ABSORPCJI ŚRODKÓW UNIJNYCH - s. 48
9. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA FUNDUSZU – s. 50

V. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW – s. 51

1. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT – s. 52
2. BILANS – s. 53
3. RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH – s. 54
4. ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE (FUNDUSZU) WŁASNYM - s. 55

I. WSTĘP

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi jest funduszem celowym działającym na mocy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) oraz Statutu nadanego przez Ministra Środowiska. Posiadane środki finansowe Funduszu przeznacza się na finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w celu realizacji zasady zrównoważonego rozwoju i polityki ekologicznej państwa oraz na współfinansowanie projektów inwestycyjnych, kosztów operacyjnych i działań realizowanych z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej niepodlegających zwrotowi.

W niniejszym Sprawozdaniu zaprezentowano działalność Funduszu w 2008 r., jego przychody i rozchody, wydatki oraz kierunki finansowania zadań w poszczególnych dziedzinach ochrony środowiska.

W 2008 r. Fundusz, podobnie jak w latach ubiegłych, dofinansowywał zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej w formie: dotacji, pożyczek oraz dopłat do oprocentowania kredytów udzielanych przez banki. Środki Funduszu, bez względu na formę przyznanej pomocy, stanowiły uzupełnienie środków własnych beneficjentów. W roku sprawozdawczym zostało zawartych 486 umów pożyczek i dotacji, na łączną kwotę ponad 180 mln zł, z czego 155 umów stanowiły niskooprocentowane pożyczki. W 2008 r. na podstawie umów pożyczek i dotacji zawartych w roku sprawozdawczym i latach poprzednich wydatkowano kwotę ponad 206 mln zł. Dokonano też częściowych umorzeń pożyczek na łączną kwotę 9,87 mln zł.

Beneficjenci przeznaczali środki z Funduszu głównie na budowę i modernizację oczyszczalni ścieków i kanalizacji, na ograniczanie niskiej emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz na wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii. W ramach zadań współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej wsparcie otrzymało m.in. Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Sieradzu na zadanie pn.: „System wodociągowy i kanalizacyjny w Sieradzu” oraz spółka Wodociągi i Kanalizacja - Zgierz Sp. z o.o. na zadanie pn: „Kanalizacja sanitarna miasta Zgierz wraz z modernizacją oczyszczalni ścieków”.

Fundusz kontynuował realizację Porozumienia zawartego z Ministrem Środowiska w sprawie realizacji Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” dla osi priorytetowych: I – Gospodarka wodno-ściekowa, II – Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi, dla projektów o wartości poniżej 25 mln euro.

Jak co roku WFOŚiGW w Łodzi dofinansowywał też wiele imprez i konkursów organizowanych dla uczniów szkół województwa łódzkiego popularyzujących postawy proekologiczne.

Szczegółowe informacje dotyczące pracy Funduszu w 2008 r. przedstawiono na dalszych stronach niniejszego Sprawozdania.

II. DZIAŁANOŚĆ ORGANÓW STATUTOWYCH

1. RADA NADZORCZA

Sejmik Województwa Łódzkiego Uchwałą Nr III/54/06 z dnia 28.12.2006 r. oraz Uchwałami Nr XIV/372/07 z dnia 30.10.2007 r., Nr XVI/453/07 z dnia 27.11.2007 r. powołał Radę Nadzorczą Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi w następującym składzie:

- **Paweł Sałek** – Przewodniczący Rady Nadzorczej wyznaczony przez Ministra Środowiska;
- **Kazimierz Perek** – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi;
- **Hieronim Andrzejewski** – Przewodniczący Wojewódzkiej Rady Ochrony Przyrody;
- **Anna Mizgalska-Dąbrowska** - Wiceprzewodnicząca Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Sejmiku Województwa Łódzkiego;
- **Stanisław Fontański** – Dyrektor Departamentu Rolnictwa i Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego;
- **Wiesław Kosonóg** - przedstawiciel organizacji ekologicznych;
- **Jadwiga Kaczorowska** – przedstawiciel samorządu gospodarczego.

Skład Rady Nadzorczej WFOŚiGW w Łodzi w ciągu roku sprawozdawczego został zmieniony Uchwałą Sejmiku Województwa Nr XXIII/571/08 z dnia 31.03.2008 r. poprzez zmianę **Przewodniczącego Rady Nadzorczej** z Pana Pawła Sałka na **Pana Macieja Trzeciaka**.

W dniu 25.04.2008 r. Rada Nadzorcza wystąpiła do Zarządu Województwa Łódzkiego z wnioskiem o odwołanie z funkcji Z-cy Prezesa Zarządu Pana W. Janika w związku z jego rezygnacją (Uchwała Nr 66/IV/2008) oraz o powołanie na to stanowisko Pana Andrzeja Czapłę (Uchwała Nr 67/IV/2008).

W dniu 25.08.2008 r. Rada Nadzorcza wystąpiła z wnioskiem do Zarządu Województwa Łódzkiego o odwołanie z funkcji Zastępcy Prezesa Zarządu Pani Anny Adamskiej – Makowskiej (Uchwała Nr 173/VIII/2008) oraz o powołanie na to stanowisko Pana Wiesława Łukomskiego (Uchwała Nr 175/VIII/2008) oraz o odwołanie z funkcji Zastępcy Prezesa Zarządu Pana Jerzego Szmita (Uchwała Nr 174/VIII/2008) oraz o powołanie na to stanowisko Pani Barbary Robak (Uchwała Nr 176/VIII/2008).

W dniu 27.06.2008 r. Członkowie Rady Nadzorczej dokonali wyboru Pana Hieronima Andrzejewskiego na Sekretarza Rady.

W roku 2008 Rada Nadzorcza odbyła 12 posiedzeń podejmując łącznie 281 uchwał. W dniu 29.01.2008 r. Rada Nadzorcza podjęła uchwałę Nr 1/I/2008 o przeprowadzeniu kontroli działalności statutowej Funduszu za rok 2007. Na posiedzeniu w dniu 24.04.2008 r. Rada, realizując zadania określone w art. 414 ust. 1 pkt. 6 Ustawy Prawo ochrony środowiska, zatwierdziła **Roczne sprawozdanie Zarządu z działalności za 2007 r.** oraz **Sprawozdanie finansowe za rok 2007** (Uchwała Nr 23/IV/2008, oraz Nr 24/IV/2008), a także dokonała **podziału zysku** za rok 2007 (Uchwała Nr 25/IV/2008).

W dniu 27.06.2008 r. Rada Nadzorcza podjęła uchwałę o zatwierdzeniu „**Listy przedsięwzięć priorytetowych WFOŚiGW w Łodzi na rok 2009**” (Uchwała Nr 103/VI/2008). Członkowie Rady Nadzorczej uchwalili także na posiedzeniu w dniu 26.09.2008 r. „**Strategię działania WFOŚiGW w Łodzi na lata 2009-2012**” (Uchwała Nr 204/IX/2008) oraz zatwierdzili **Plan Działalności na 2009 r.** (Uchwała Nr 206/IX/2008). W dniu 15.12.2008 r. Rada Nadzorcza zatwierdziła „**Zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz udzielania dotacji ze środków WFOŚiGW w Łodzi**” (Uchwała Nr 267/XII/2008), znajdujące zastosowanie do pomocy finansowej udzielonej na podstawie umów zawartych po 01.01.2009 r., a także „**Regulamin dopłat do kredytów komercyjnych udzielanych przez banki na zadania z zakresu ochrony środowiska**” (Uchwała Nr 268/XII/2008) oraz „**Kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków WFOŚiGW w Łodzi**” (Uchwała Nr 269/XII/2008).

Na posiedzeniu w dniu 27.11.2008 r. Członkowie Rady Nadzorczej zatwierdzili wybór **biegłego rewidenta** do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego za 2008 r. (Uchwała Nr 249/XI/2008).

W trakcie roku sprawozdawczego Rada Nadzorcza czterokrotnie zmieniła obowiązujące Zasady (Uchwała Nr 20/III/2008, 102/V/2008, 178/VIII/2008 oraz 205/IX/2008) oraz dwukrotnie dokonała zmian w Planie Działalności WFOŚiGW w Łodzi na rok 2008 (Uchwała Nr 177/VIII/2008 oraz Nr 203/IX/2008). Zmiany Zasad umożliwiły Funduszowi między innymi przyznawanie na szczególnych (uproszczonych) warunkach pomocy finansowej na likwidację skutków klęsk żywiołowych oraz katastrof naturalnych w rozumieniu ustawy z 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej. Działanie to zostało podyktowane wystąpieniem 15.08.2008 r. na terenie województwa silnych huraganów oraz nawałnic, w wyniku których powstały liczne szkody.

W 2008 r. Rada Nadzorcza podjęła łącznie 54 uchwały dotyczące udzielenia dofinansowania, zatwierdzając wnioski Zarządu o przyznanie środków w łącznej wysokości **161.101.866,81 zł**, z czego **147.681.424,91 zł** w formie pożyczek i **8.830.767,90 zł** w formie dotacji oraz **4.589.674 zł** w formie dopłaty do oprocentowania kredytu bankowego. Rada Nadzorcza udzieliła także w roku sprawozdawczym 9 promes na dofinansowanie.

W roku sprawozdawczym Rada Nadzorcza rozpatrzyła 157 wniosków o umorzenie pożyczek, w tym 13 wniosków – negatywnie. Łączna kwota dokonanych umorzeń pożyczek w 2008 r. wyniosła **9.742.690,98 zł**.

Od czerwca 2008 r. Zarząd przedstawiał Członkom Rady comiesięczne analizy planowanych przepływów pieniężnych Funduszu w latach 2008-2011. Rada Nadzorcza monitorowała także stopniowe wycofywanie kapitału zaangażowanego przez Fundusz w spółki prawa handlowego, otrzymywała analizy finansowo-ekonomiczne spółek, w których udziałowcem lub akcjonariuszem jest WFOŚiGW w Łodzi wraz z proponowanymi przez Zarząd kierunkami działania.

Zarząd na bieżąco informował również Członków Rady o prowadzonych przez Fundusz postępowaniach sądowych i egzekucyjnych, mających na celu odzyskanie wierzytelności.

W 2008 r. Rada Nadzorcza zainicjowała ogłoszenie przez Fundusz Konkursu „Strażnik siedlisk przyrodniczych” którego celem było promowanie działań zmierzających do ochrony cennych zasobów przyrodniczych na terenie woj. łódzkiego.

2. ZARZĄD

Na początku 2008 r. Zarząd Funduszu pracował w składzie:

1. Prezes Zarządu	- Andrzej Budzyński;
2. Zastępca Prezesa Zarządu	- Anna Adamska;
3. Zastępca Prezesa Zarządu	- Cezary Dzierżek;
4. Zastępca Prezesa Zarządu	- Włodzimierz Janik;
5. Zastępca Prezesa Zarządu	- Jerzy Szmit.

Z dniem 20 maja 2008 r. Zarząd Województwa łódzkiego na wniosek Rady Nadzorczej WFOŚiGW w Łodzi, odwołał Zastępcę Prezesa Zarządu – Włodzimierza Janika (Uchwała Nr 561/08), powołując z dniem 21 maja 2008 r. na stanowisko Zastępcy Prezesa Zarządu pana Andrzeja Czaplę (Uchwała Nr 562/08). W dniu 27 sierpnia 2008 r. Zarząd Województwa łódzkiego, na wniosek Rady Nadzorczej WFOŚiGW w Łodzi, odwołał Zastępcę Prezesa Zarządu – Jerzego Szmita (Uchwała Nr 1258/08), powołując z dniem 28 sierpnia 2008 r. na stanowisko Zastępcy Prezesa Zarządu pana Wiesława Łukomskiego (Uchwała Nr 1259/08). Z dniem 31 sierpnia 2008 r. Zarząd Województwa łódzkiego na wniosek Rady Nadzorczej WFOŚiGW w Łodzi, odwołał Zastępcę Prezesa Zarządu - Annę Adamską – Makowską (Uchwała Nr 1260/08), powołując z dniem 1 września 2008 r. na stanowisko Zastępcy Prezesa Zarządu – panią Barbarę Robak (Uchwała 1261/08).

Skład Zarządu na dzień 31.12.2008 r. przedstawiał się następująco:

1. Prezes Zarządu	- Andrzej Budzyński;
2. Zastępca Prezesa Zarządu	- Barbara Robak,
3. Zastępca Prezesa Zarządu	- Andrzej Czapla,
4. Zastępca Prezesa Zarządu	- Cezary Dzierżek,
5. Zastępca Prezesa Zarządu	- Wiesław Łukomski.

W roku sprawozdawczym Zarząd Funduszu odbył 78 posiedzeń, podejmując łącznie 1.517 uchwał.

W 2008 r. praca Zarządu koncentrowała się głównie na:

- podejmowaniu decyzji o udzielaniu pożyczek i dotacji będących ustawowo w jego kompetencjach,
- podejmowaniu decyzji o przyznawaniu dopłat do oprocentowania kredytów bankowych,
- akceptacji zmian warunków umów,
- bieżącej analizie przychodów i wydatków WFOŚiGW w Łodzi,
- przygotowaniu wniosków przedkładanych Radzie Nadzorczej o zatwierdzenie dofinansowanie zadań ze środków Funduszu, w których wartość pomocy finansowej przekraczała 0,5 % przychodów uzyskanych przez Fundusz w roku 2007,
- opiniowaniu wniosków przedkładanych Radzie Nadzorczej do decyzji o częściowym umorzeniu pożyczek,
- gospodarowaniu środkami Funduszu,
- realizowaniu uchwał i zaleceń Rady Nadzorczej,
- kontrolowaniu wykorzystania pożyczek i dotacji przyznanych ze środków Funduszu,
- kontroli realizacji Planu Działalności, w tym Roczno Planu Finansowego oraz wnioskowaniu o dokonanie w nich zmian,
- przygotowaniu dokumentów, materiałów i informacji na posiedzenia Rady Nadzorczej, w tym Roczno Sprawozdania Zarządu z Działalności oraz sprawozdania finansowego za rok 2007.

Zarząd opracował i przedstawił Radzie Nadzorczej do zatwierdzenia projekty następujących dokumentów obowiązujących w Funduszu na rok 2009:

- Zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz udzielania dotacji ze środków WFOŚiGW w Łodzi,
- Regulamin dopłat WFOŚiGW w Łodzi do oprocentowania kredytów udzielanych przez banki na zadania z zakresu ochrony środowiska,
- Listę przedsięwzięć priorytetowych WFOŚiGW w Łodzi,
- Plan Działalności, w tym roczny Plan Finansowy WFOŚiGW w Łodzi.
- Kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków WFOŚiGW w Łodzi, oraz Strategię działania WFOŚiGW w Łodzi na lata 2009-2012.

W roku sprawozdawczym Zarząd wprowadził m.in.:

- zmiany w Regulaminie Organizacyjnym Biura Funduszu,
- zmiany w Procedurach nadzoru właścicielskiego nad spółkami,
- zmiany w Zasadach oceny i sprawdzania możliwości osiągnięcia planowanych efektów ekologicznych/rzeczowych,
- zmiany w Zasadach Rachunkowości,
- Metodykę przeprowadzania kontroli zadań dofinansowanych ze środków WFOŚiGW w Łodzi,
- Procedurę przygotowania dokumentacji spraw objętych kontrolą zewnętrzną w WFOŚiGW w Łodzi,
- Instrukcję w sprawie udzielania zamówień publicznych,
- Regulamin Konkursu „Strażnik siedlisk przyrodniczych”,
- Procedurę składania i rozpatrywania wniosków o dofinansowanie zadań ze środków WFOŚiGW w Łodzi na rok 2009,
- Wzory formularzy wniosków o udzielenie dofinansowania na rok 2009,
- Wytyczne dotyczące sporządzania wniosków oraz kwalifikowania kosztów dla zadań z dziedziny Edukacji Ekologicznej na 2009 rok,
- Wytyczne dotyczące sporządzania wniosków oraz kwalifikowania kosztów dla zadań z dziedziny Ochrony Przyrody i Krajobrazu na 2009 rok,
- Instrukcję rozliczania kosztów zadania dofinansowanego ze środków WFOŚiGW w Łodzi na 2009 rok.

Łączna pomoc finansowa udzielona beneficjentom realizującym zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej w 2008 r. na podstawie decyzji Zarządu wyniosła **49.078.905,75 zł**, w tym w formie dotacji **21.948.391,52 zł**, a w formie pożyczek **27.130.514,23 zł**. Ponadto Zarząd przyznał dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych w łącznej wysokości **1.698.950,00 zł**. Udzielił również 3 promes w wysokości **919.674,37 zł**. Realizując decyzje Zarządu i Rady w 2008 r. Fundusz zawarł **486** umowy, w tym **331** umów dotacji na kwotę **21.321.342,92 zł** oraz **155** umów pożyczek na kwotę **158.801.745,62 zł**.

W roku sprawozdawczym Zarząd dokonywał bieżącej analizy finansowo-ekonomicznej spółek, w których Fundusz posiada akcje lub udziały oraz kontynuował działania zmierzające do wycofywania się z nich. W 2008 r. został zakończony proces likwidacji spółki „Ekopomoc” S.A.

W dniu 23 grudnia 2008 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Agencji Poszanowania Energii S.A. w likwidacji, podjęło decyzję o zawieszeniu procesu likwidacji Spółki i z dniem 1 stycznia 2009 r. Spółka podjęła na nowo swoją działalność.

W roku 2008 WFOŚiGW w Łodzi podjął działania zmierzające do wdrożenia Systemu Zarządzania Jakością, spełniającego wymagania normy PN - EN ISO 9001:2001. W tym celu z dniem 1 października 2008 r. został powołany Zespół Systemu Zarządzania. Opracowana została dokumentacja systemowa oraz procedury regulujące pracę w Funduszu.

Realizując zapisy art. 421 ust. 4 Ustawy Prawo ochrony środowiska w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego Nr 246, poz. 2233, z dnia 9 lipca 2008 r. zamieszczona została informacja o działalności WFOŚiGW w Łodzi w roku 2007.

3. BIURO FUNDUSZU

Biuro Funduszu jest powołane do obsługi techniczno-organizacyjnej organów Funduszu realizujących swoje zadania statutowe.

Na dzień 31.12.2008 r. w skład Biura WFOŚiGW w Łodzi wchodziły zespoły: Finansowo-Księgowy, Organizacyjny, Administracyjny, Zarządzania Personalem, Radców Prawnych, Obsługi i Oceny Wniosków, Przygotowania Umów, Realizacji Umów, ds. Umożliwień, ds. Funduszy Unii Europejskiej, ds. Analiz i Inwestycji Kapitałowych, Kontroli Zewnętrznej, Systemu Zarządzania oraz samodzielne stanowisko pracy: Audytu Wewnętrznego.

W roku 2008 r. dwukrotnie uległ zmianie Regulamin Organizacyjny Biura WFOŚiGW w Łodzi. Uchwałą Zarządu Nr 522/2008 z dnia 19.05.2008 r. z dniem 01.06.2008 r. powołano między innymi Zespół Zarządzania Personalem, Zespół Organizacyjny, Zespół Administracyjny. Uchwałą Zarządu Nr 930/2008 z dnia 04.09.2008 r. z dniem 01.10.2008 r. powołano Zespół Systemu Zarządzania oraz Zespół Przygotowania Umów.

W Funduszu w 2008 r. przeprowadzone były trzy kontrole: dwie przez Państwową Inspekcję Pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Łodzi oraz jedna przez Instytucję Audytującą Urzędu Kontroli Skarbowej w Łodzi. W okresie od 08.01.2008 r. do 07.02.2008 r. oraz w dniach 10 i 15.01.2008 r. Państwowa Inspekcja Pracy przeprowadziła 2 kontrole, których zakres dotyczył prawnej kontroli pracy, przepisów dotyczących legalności zatrudnienia oraz technicznego bezpieczeństwa pracy. W dniach od 26.03.2008 r. do 19.06.2008 r. Instytucja Audytująca Urzędu Kontroli Skarbowej w Łodzi przeprowadziła audyt zgodności wraz z weryfikacją skutecznego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli POiŚ 2007-2013.

Prezes Zarządu WFOŚiGW w Łodzi wydał w roku sprawozdawczym 53 Zarządzenia, którymi wprowadzono m.in.: Regulamin Pracy, Instrukcję Kancelaryjną i Archiwalną, Regulamin Szkoleń Pracowników WFOŚiGW w Łodzi oraz powoływano członków do składów komisji rekrutacyjnej, a także inwentaryzacyjnej.

Na dzień 31.12.2008 r. obsada Biura Funduszu wynosiła 75 etatów.

III. FINANSE WFOŚIGW W ŁODZI

1. PLAN FINANSOWY

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej NFOŚiGW i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Dz. U. Nr 230, poz. 1934) podstawą gospodarki finansowej wojewódzkich funduszy są Roczne Plany Finansowe sporządzane na dany rok kalendarzowy i uchwalane przez Radę Nadzorczą, zawierające w szczególności:

1. przychody i wydatki,
2. stan finansowy funduszu na początek i koniec roku kalendarzowego.

Roczny Plan Finansowy WFOŚiGW w Łodzi na 2008 r. został przyjęty przez Radę Nadzorczą Uchwałą Nr 244/XV/2007 z dnia 4 października 2007 r., a następnie zmieniony w dniu 25 sierpnia 2008 r. Uchwałą Nr 177/VIII/2008.

Przychodami WFOŚiGW w Łodzi są:

1. opłaty za korzystanie ze środowiska i administracyjne kary pieniężne za przekroczenie lub naruszenie wymogów ochrony środowiska,
2. nadwyżki z powiatowych i gminnych funduszy ochrony środowiska,
3. pozostałe przychody, obejmujące przychody z działalności Funduszu, takie jak:
 - a) przychody z oprocentowania udzielonych pożyczek,
 - b) przychody z oprocentowania okresowo wolnych środków,
 - c) pozostałe przychody i zyski nadzwyczajne.

Wydatki przeznacza się na:

1. finansowanie dotacyjne, w tym na:
 - a) dotacje i dopłaty do oprocentowania kredytów udzielanych przez banki,
 - b) umorzenia pożyczek,
 - c) nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej, niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracowników administracji rządowej i samorządowej.
2. wydatki bieżące (własne), na które składają się:
 - a) koszty funkcjonowania organów i biura Funduszu,
 - b) koszty finansowe, obejmujące odpisy aktualizujące wartość posiadanych akcji i udziałów oraz należności,
 - c) pozostałe koszty i straty nadzwyczajne,
 - d) zakupy inwestycyjne własne.

Realizację Roczego Planu Finansowego WFOŚiGW w Łodzi za 2008 r. przedstawia poniższe zestawienie :

Lp.	Wyszczególnienie	Plan Finansowy [tys. zł]	Realizacja Planu [tys. zł]	Wykonanie Planu [%]
I	Stan Funduszu na początek 2008 r.	474.967	474.967	100,00
II	Przychody, w tym:	122.208	125.351	102,57
1.	wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych za przekroczenie lub naruszenie wymogów ochrony środowiska	55.000	66.624	121,13
2.	Nadwyżki z powiatowych i gminnych funduszy	22.500	34.941	155,29
3.	Przychody z tytułu dotacji rozwojowych	19.808	0	0,00
4.	Przychody finansowe, pozostałe przychody i zyski nadzwyczajne	24.900	23.785	95,52
III	Wydatki w tym:	115.700	50.956	44,04
1.	Dotacje oraz dopłaty do oprocentowania kredytów	37.000	28.545	77,15
2.	Umorzenia pożyczek	27.000	9.873	36,57
3.	Nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska	100	74	74,00
4.	Inne	1.000	12	1,20
5.	Dotacje rozwojowe	18.730	0	0,00
6.	Koszty funkcjonowania organów i biura Funduszu, pozostałe koszty operacyjne	9.570	8.473	88,54
7.	Koszty finansowe i straty nadzwyczajne	22.300	3.979	17,84
8.	Zakupy inwestycyjne własne*	7.000	567	8,10
IV	Stan Funduszu na koniec 2008 r.	481.475	549.362	114,10

* zakupy inwestycyjne własne nie zmniejszają stanu Funduszu na koniec roku

Zrealizowany na początek 2008 r. stan Funduszu wyniósł 474.967 tys. zł i stanowił 100,00 % urealnionego planu finansowego. Planowany na koniec 2008 r. stan Funduszu w kwocie 481.475 tys. zł został wykonany w wysokości 549.362 tys. zł, co stanowiło 114,10 % planu był wyższy od planowanego o 67.887 tys. zł.

Zrealizowane przychody ogółem w 2008 r. wyniosły 125.351 tys. zł, co stanowiło 102,57 % planu i były wyższe od planowanych o kwotę 3.143 tys. zł.

Przychody z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych za przekroczenie lub naruszenie wymogów ochrony środowiska w 2008 r. zaplanowane w wysokości 55.000 tys. zł, zostały zrealizowane w kwocie 66.624 tys. zł, co stanowiło 121,13 % planu, tj. w kwocie wyższej od planowanych o 11.624 tys. zł.

Przekazane do Funduszu w 2008 r. nadwyżki przychodów gminnych i powiatowych funduszy ochrony środowiska wyniosły 34.941 tys. zł, co stanowiło 155,29% planu i były wyższe od planowanych o kwotę 12.441 tys. zł.

Przychody finansowe oraz pozostałe przychody z działalności obejmujące :

1. przychody z oprocentowania pożyczek,
2. przychody z oprocentowania okresowo wolnych środków,
3. przychody z aktualizacji wartości aktywów,

zaplanowane na poziomie 24.900 tys. zł, wykonane zostały w wysokości 23.785 tys. zł, co stanowiło 95,52 % planu.

Przychody z oprocentowania udzielonych pożyczek zaplanowano w wysokości 6.500 tys. zł, a uzyskano kwotę 8.999 tys. zł, co stanowiło 138,45 % planu.

Przychody z oprocentowania okresowo wolnych środków, przychody z aktualizacji wartości aktywów finansowych oraz pozostałe przychody zrealizowano w łącznej kwocie 14.786 tys. zł, co stanowiło 80,36 % planu. Niższe niż planowano wykonanie w/w przychodów jest konsekwencją niskiej realizacji przychodów ze zbycia udziałów i akcji.

Wpływy z oprocentowania wolnych środków wyniosły 12.448 tys. zł.

Zaplanowane na 2008 r. wydatki w kwocie 115.700 tys. zł. zrealizowano na poziomie 50.956 tys. zł, co stanowiło 44,04 % planu, są one niższe od planowanych o 64.744 tys. zł.

Planowane wypłaty dotacji i dopłat do oprocentowania kredytów w wysokości 37.000 tys. zł wykonano w wysokości 28.545 tys. zł, co stanowiło 77,15 % planowanych wypłat, są one niższe od planowanych o kwotę 8.455 tys. zł.

Zaplanowane umorzenia pożyczek w wysokości 27.000 tys. zł zostały zrealizowane w kwocie 9.873 tys. zł, co stanowiło 36,57 % założonego na ten rok planu, są one niższe od planowanych o kwotę 17.127 tys. zł.

Zaplanowane w kwocie 100 tys. zł wypłaty nagród za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracowników w administracji rządowej i samorządowej, zrealizowano w wysokości 74 tys. zł, co stanowiło 74 % planowanych wypłat.

Na 2008 rok zaplanowano środki w wysokości 1.000 tys. zł z przeznaczeniem na rekompensaty wypłaty dla gmin na podstawie Ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz na likwidację skutków katastrof na podstawie Ustawy o odpadach, z czego zrealizowano wydatki w wysokości 12 tys. zł na rekompensaty dla gmin z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości gruntów Skarbu Państwa pokrytych wodami.

Koszty funkcjonowania organów i biura Funduszu oraz pozostałe koszty operacyjne zaplanowane w wysokości 9.570 tys. zł, wykonano w kwocie 8.473 tys. zł, co stanowiło 86,94 % zaplanowanej kwoty 9.570 tys. zł, są one niższe od planowanych o 1.097 tys. zł.

Koszty finansowe planowane w wysokości 22.300 tys. zł zrealizowano na kwotę 3.979 tys. zł, co stanowi 17,03 % kwoty planowanej, są one niższe od planowanych o 18.321 tys. zł.

Zakupy inwestycyjne własne, na które zaplanowano w 2008 r. kwotę 7.000 tys. zł, zrealizowano w kwocie 567 tys. zł. Nie zrealizowano adaptacji i modernizacji nieruchomości przeznaczonej na siedzibę Funduszu, gdyż nie dokonano zakupu nieruchomości zaplanowanego w 2007 r.

Plan pożyczkowego finansowania ochrony środowiska wykonano na poziomie 102,63 %. Planowana kwota wypłat pożyczek wyniosła 174.000 tys. zł, z czego wypłacono w 2008 r. kwotę 178.574 tys. zł tj. więcej o 4.574 tys. zł.

Na podstawie Porozumienia zawartego z Ministerstwem Środowiska w 2007 r. zaplanowano na 2008 r. przychody z tytułu dotacji rozwojowych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w wysokości 19.808 tys. zł, w tym 1.078 tys. zł z tytułu dotacji rozwojowej w ramach Pomocy Technicznej POIiS dla Funduszu jako Instytucji Wdrażającej. W/w przychody nie zostały zrealizowane, gdyż Ministerstwo Środowiska nie zawarło dotychczas umowy na dofinansowanie Roczego Planu Działań w ramach Priorytetu XV „Pomoc techniczna”. Wydatki Funduszu związane z realizacją zadań Instytucji Wdrażającej w 2008 r. wyniosły 457 tys. zł. Ponadto wobec braku pozytywnej oceny projektów zgłaszanych w konkursach w 2008 r. nie doszło do zawarcia żadnej umowy z beneficjentem Funduszu Spójności.

2. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Rachunek zysków i strat WFOŚiGW w Łodzi w 2008 r. zawiera niżej wymienione przychody z działalności w następujących wysokościach:

	[tys. zł]
1. Opłaty i kary ekologiczne	101.565
2. Pozostałe przychody ustawowe	3
3. Pozostałe przychody operacyjne	273
4. Przychody finansowe	23.510
RAZEM PRZYCHODY	125.351

oraz koszty działalności obejmujące :

	[tys. zł]
1. Wydatki związane z dofinansowaniem ochrony środowiska	38.504
2. Koszty funkcjonowania organów i biura Funduszu	8.449
3. Pozostałe koszty operacyjne	24
4. Koszty finansowe	3.978
RAZEM KOSZTY	50.955

Wynik finansowy Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi stanowi różnicę między przedstawionymi przychodami, a kosztami i jest zyskiem brutto = netto o wartości **74.395.280,88 zł**. Zysk za 2008 rok jest wyższy o 15.886.473,00 zł od zysku osiągniętego za rok 2007.

3. UDZIAŁY I AKCJE

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi posiada udziały i akcje w innych jednostkach nabyte przed 2008 r. W 2008 r. Fundusz nie nabywał udziałów ani akcji. Na dzień 31.12.2008 r. wartość bilansowa udziałów i akcji wynosiła 14.245 tys. zł i stanowiła 2,59 % aktywów Funduszu.

4. PAPIERY WARTOŚCIOWE

Na dzień 31.12.2008 r. Fundusz posiadał:

1. długoterminowe papiery wartościowe:
 - wartość bilansowa obligacji Skarbu Państwa o terminie wykupu przypadającym na 2010 r. wyniosła 2.907.888,16 zł,
2. krótkoterminowe papiery wartościowe:
 - jednostki uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym PIONEER ZRÓWNOWAŻONY FIO zaewidencjonowane w roku 1993 w cenie nabycia 200.000,00 zł oraz w 2006 r. i 2007 r. w cenie nabycia 7.486,05 zł (nabyte w ramach spełnionego świadczenia dodatkowego rozliczanego w okresach miesięcznych), wycenione na dzień bilansowy po cenach rynkowych do kwoty 765.126,29 zł.
 - obligacje Skarbu Państwa o terminie wykupu przypadającym na 2009 r. wycenione po cenach rynkowych, których wartość bilansowa wynosi 3.191.700,65 zł.

IV. REALIZACJA POMOCY FINANSOWEJ.

1. FORMY I WARUNKI UDZIELANIA POMOCY FINANSOWEJ PRZEZ WFOŚiGW W ŁODZI

Od 1 stycznia 2008 r. w WFOŚiGW w Łodzi obowiązywały „Zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz udzielania dotacji ze środków WFOŚiGW w Łodzi” (Uchwała Rady Nadzorczej Nr 302/XVII/2007 z dnia 14.12.2007 r.) wraz ze zmianami wprowadzonymi Uchwałami Rady Nadzorczej Nr 20/III/2008 z dnia 10.03.2008 r., Nr 102/V/2008 z dnia 31.05.2008 r., Nr 178/VIII/2008 z dnia 25.08.2008 r., Nr 205/IX/2008 z dnia 26.09.2008 r., a także „Procedury składania i rozpatrywania wniosków o dofinansowanie zadań ze środków WFOŚiGW w Łodzi” (Uchwała Zarządu Nr 1482/2007 z dnia 18.12.2007 r.) wraz z „Wytycznymi do sporządzania wniosku, kwalifikacji i sposobu zaliczania kosztów dla zadań z dziedziny edukacji ekologicznej” (Uchwała Zarządu nr 1404/2007 z dnia 18.12.2007 r.) oraz „Regulamin Dopłat WFOŚiGW w Łodzi do oprocentowania kredytów udzielanych przez banki na zadania z zakresu ochrony środowiska” (Uchwała Rady Nadzorczej Nr 303/XVII/2007 z dnia 14.12.2007 r.).

W 2008 r. podmioty ubiegające się o dofinansowanie ze środków WFOŚiGW w Łodzi zobligowane były do złożenia odpowiedniego dla zakresu zadania formularza wniosku wraz z załącznikami. Przed złożeniem wniosku pracownicy Biura Funduszu udzielali konsultacji potencjalnym beneficjentom w zakresie wymogów stawianych przez Fundusz przy ubieganiu się o pomoc finansową.

Prawidłowo wypełniony i kompletny wniosek był rozpatrywany po jego zarejestrowaniu. Indywidualne decyzje w sprawach przyznania dofinansowania na wnioskowane zadania podejmował Zarząd lub Rada Nadzorcza, w ramach kompetencji wynikających z Ustawy Prawo ochrony środowiska oraz ze Statutu. Przy przyznawaniu dofinansowania brano pod uwagę wielkość efektu ekologicznego/rzeczowego planowanego do uzyskania w wyniku realizacji zadania oraz możliwości finansowe Funduszu wynikające z Planu Działalności, w tym z Planu Finansowego na rok 2008.

W 2008 r. do Funduszu wpłynęło łącznie 719 wniosków o udzielenie pomocy finansowej w formie pożyczek i dotacji. Rozpatrzono pozytywnie 529 wniosków oraz jeden wniosek złożony w 2007 r. Na podstawie 488 wniosków zawarto 486 umów. Na podstawie wniosków złożonych w 2008 r. przyznano 11 promes. W 31 przypadkach wnioskodawcy złożyli rezygnację z przyznanego przez Fundusz dofinansowania.

Spośród wszystkich wniosków złożonych w 2008 r. 145 rozpatrzono negatywnie. Nie zostało rozpatrzonych 45 wniosków m.in. ze względu na uchybienia formalne i merytoryczne (brak kompletu załączników, inwestycje nie przygotowane do realizacji, wnioski złożone po terminie przyjmowania wniosków, brak efektu ekologicznego i/lub rzeczowego), w tym w 30 przypadkach wnioskodawcy zrezygnowali z ubiegania się o dofinansowanie.

Pomoc finansowa ze środków Funduszu udzielana była w trzech podstawowych formach: pożyczek, dotacji oraz dopłat do oprocentowania kredytów bankowych.

Pożyczki, stanowiły uzupełnienie środków własnych pożyczkobiorców do wysokości **90 % kosztów realizacji zadania**. Były one oprocentowane wg stałej stopy procentowej określonej w umowie, ustalanej w odniesieniu do stopy redyskonta weksli obowiązującej w dniu podjęcia decyzji o dofinansowaniu przez kompetentny organ Funduszu, pomniejszonej/powiększonej o punkty procentowe. Oprocentowanie pożyczek mieściło się w zakresie od „s.r.w. – 3,5 p.p., lecz nie mniej niż 1,5%” do „s.r.w. + 1 p.p., lecz nie mniej niż 6%” w skali roku, w zależności od rodzaju dofinansowywanego zadania. Okres karencji w spłacie pożyczki wynosił do 12 miesięcy od dnia upływu ustalonego w umowie końcowego terminu wypłaty ostatniej transzy pożyczki. Maksymalny okres spłaty pożyczki nie mógł przekroczyć 10 lat, licząc od dnia upływu okresu karencji, a dla pożyczek udzielanych na realizację zadań dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej okres ten nie mógł przekroczyć 15 lat. Pożyczka udzielona przez Fundusz mogła być częściowo umorzona na wniosek pożyczkobiorcy, pod warunkiem m.in. osiągnięcia zaplanowanych w umowie efektów ekologicznych i/lub rzeczowych oraz terminowej spłaty części kwoty pożyczki wraz z należnymi odsetkami.

Umorzeniu nie podlegały pożyczki spłacone w momencie wystąpienia z wnioskiem o umorzenie, pożyczki o okresie spłaty do 1 roku lub spłacone w okresie 1 roku, pożyczki pomostowe i pożyczki stanowiące krajowy wkład własny Beneficjenta na: pokrycie kosztów realizacji przedsięwzięć finansowanych z udziałem bezzwrotnych środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej oraz przygotowanie dokumentacji niezbędnej do złożenia wniosku o dofinansowanie zadania z Funduszu Spójności. Umorzeniu nie podlegały także odsetki od kapitału należne za cały okres spłaty określony w umowie.

Pożyczki pomostowe przyznawane były dla zapewnienia ciągłości finansowania zadań z dziedziny ochrony środowiska i gospodarki wodnej, dofinansowanych z funduszy Unii Europejskiej lub innych funduszy zagranicznych, do czasu otrzymania przez Pożyczkobiorcę środków z tych funduszy. Oprocentowanie tych pożyczek wynosiło 5 % w stosunku rocznym.

Dotacje z Funduszu w 2008 r. można było otrzymać na dofinansowanie: edukacji ekologicznej oraz propagowanie działań proekologicznych, ochrony przyrody w zakresie prac leczniczo-pielęgnacyjnych i konserwacyjnych oraz zwalczanie szkodników drzew i krzewów, na nowe nasadzenia drzew, krzewów i roślin zielnych z wyjątkiem roślin jednorocznych, na opracowanie uproszczonych planów urządzania lasów i inwentaryzacji stanu lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa, na realizację zadań zapisanych w planach ochrony lub ustalonych przez Wojewodę do realizacji na terenach prawnie chronionych należących do Skarbu Państwa lub jednostek samorządowych, a użytkowanych przez podmioty samorządowe lub państwowe, na czynną ochronę roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową oraz poprawę warunków bytowych zwierząt wolno żyjących (dzikich) oraz zwierząt w ogrodach zoologicznych, w schroniskach oraz w ośrodkach rehabilitacji prowadzonych przez podmioty samorządowe lub państwowe, na sporządzanie i aktualizację planów ochrony rezerwatów przyrody i parków krajobrazowych, na wspomaganie opracowania programów ochrony środowiska o zasięgu wojewódzkim i ogólnopolskim oraz opracowanie planów gospodarki odpadami.

W formie dotacji można też było współfinansować działania polegające na zapobieganiu i likwidacji poważnych awarii, klęsk żywiołowych oraz ich skutków, Państwowy Monitoring Środowiska, badania oraz upowszechnianie wyników badań w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Wsparcia w formie dotacji udzielano na zadania z zakresu małej retencji i ochrony przeciwpowodziowej, na zakup i montaż instalacji solarnych i pomp ciepłych, ogniw fotowoltaicznych, kotłowni na biomasę oraz urządzeń do rekuperacji energii, na budowę elektrowni wodnych i wiatrowych oraz wykorzystujących wody geotermalne, pod warunkiem, że średniorocznie 80 % wytworzonej przez nie energii elektrycznej wykorzystywane będzie na użytek własny Dotowanego, na likwidację mogiłników, budowę składowisk azbestu, na system kontroli wnoszenia przewidzianych ustawą opłat za korzystanie ze środowiska, a w szczególności tworzenia baz danych podmiotów korzystających ze środowiska obowiązanych do ich wnoszenia.

Według obowiązujących w 2008 r. „Zasad udzielania i umarzania pożyczek...” **dotacje** mogły stanowić uzupełnienie środków własnych Dotowanego do wysokości:

- **99 % całkowitego kosztu zadania** w przypadku dofinansowania zadań z zakresu likwidacji skutków klęsk żywiołowych oraz katastrof naturalnych,
- **80 % całkowitego kosztu zadania** w przypadku dofinansowania zadań z zakresu edukacji ekologicznej oraz propagowania działań proekologicznych; ochrony przyrody i krajobrazu realizowanych na terenach chronionych; zadań polegających na opracowaniu uproszczonych planów urządzania lasów oraz inwentaryzacji stanu lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa; budowy, rozbudowy, modernizacji zbiorników małej retencji; budowy i remontów budowli piętrzących oraz innych zabezpieczających przed powodzią i erozją jak również robót konserwacyjnych i zabezpieczających na rzekach województwa łódzkiego; zadań związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii – dla Wnioskodawców innych niż przedsiębiorcy, a także z zakresu Państwowego Monitoringu Środowiska;
- **40 % kosztów całkowitych zadania** w pozostałym zakresie.

Głównymi odbiorcami pomocy finansowej w formie **dopłaty do oprocentowania kredytów komercyjnych** ze środków Funduszu w roku 2008 były osoby fizyczne nie prowadzące działalności gospodarczej, dla których dopłaty stanowiły jedyną formę pomocy finansowej udzielanej ze środków WFOŚiGW w Łodzi. Również były one przyznawane osobom prawnym. Dla potrzeb tej formy pomocy w bankach współpracujących z Funduszem (8 banków) funkcjonował specjalny rodzaj kredytu, którego wysokość zgodnie z „Regulaminem dopłat WFOŚiGW w Łodzi do oprocentowania kredytów udzielanych przez banki na zadania z zakresu ochrony środowiska” nie mogła przekroczyć 70 % wartości zadania z zastrzeżeniem, iż wysokość kredytu nie może być wyższa niż różnica pomiędzy kosztem całkowitym zadania, a wysokością przyznanej przez Fundusz pożyczki lub dotacji na to samo zadanie. Kredyty udzielane przez banki w roku sprawozdawczym oprocentowane były w wysokości 1,2 stopy redyskonta weksli Narodowego Banku Polskiego. Oprocentowanie dla wnioskodawcy ustalane było w stosunku do stopy redyskonta weksli i stanowiło różnicę pomiędzy oprocentowaniem kredytu udzielanego przez bank, a dopłatą do oprocentowania kredytu przyznaną przez Fundusz. Wskaźnik dopłaty uzależniony był od dziedziny ochrony środowiska.

W 2008 r. wysokość wskaźnika dopłaty do kredytu bankowego przyznawanej przez Fundusz wynosiła od 0,45 do 0,75 stopy redyskonta weksli NBP. Okres kredytowania liczony był od dnia zawarcia umowy kredytowej i nie mógł przekroczyć 5 lat, a w przypadku zadań stanowiących krajowy wkład własny przy realizacji zadań finansowanych z udziałem bezzwrotnych środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej nawet do 15 lat. Okres karencji w spłacie rat kapitałowych kredytu wynosił maksymalnie 6 miesięcy i liczony był od dnia postawienia środków do dyspozycji wnioskodawcy, a dla zadań stanowiących krajowy wkład finansowy – 18 miesięcy od dnia wypłaty pierwszej transzy kredytu. Okres karencji wliczany był w okres kredytowania.

2. FINANSOWANIE PRZEDSIĘWZIĘĆ PRIORYTETOWYCH

W dniu 26 czerwca 2007 r. Rada Nadzorcza Uchwałą Nr 110/X/2007 zatwierdziła „Listę przedsięwzięć priorytetowych WFOŚiGW w Łodzi na rok 2008”.

Została ona opracowana na podstawie: Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia, II Polityki Ekologicznej Państwa, Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego, Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych z uwzględnieniem zapisów Wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska, Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Łódzkiego, Wojewódzkiego Programu Małej Retencji dla Województwa Łódzkiego oraz Strategii działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na lata 2005 – 2008. Ujęto na niej również potrzeby zgłaszane przez jednostki samorządu terytorialnego i inne podmioty w zakresie realizacji zadań ochrony środowiska rozpoczętych jak i planowanych do realizacji w 2008 roku.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi w 2008 roku ustalił jako priorytetowe dla województwa łódzkiego następujące działania:

PRIORYTETY OGÓLNE

Wspieranie przedsięwzięć prośrodowiskowych dofinansowywanych z bezzwrotnych środków Unii Europejskiej w ramach realizacji:

I. Strategii Wykorzystania Funduszu Spójności w latach 2004-2006 i Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” w latach 2007-2013,

w tym w szczególności:

1. *Wodociągi i oczyszczalnia ścieków w Łodzi II.*
2. *System wodociągowy i kanalizacyjny w Sieradzu.*
3. *Modernizacja i rozbudowa miejskiego systemu kanalizacji sanitarnej w Pabianicach.*
4. *Kanalizacja sanitarna Miasta Zgierz wraz z modernizacją oczyszczalni ścieków.*
5. *Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Piotrkowie Trybunalskim.*
6. *Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w mieście Skierniewice.*
7. *Modernizacja oczyszczalni ścieków w Tomaszowie Mazowieckim i skanalizowanie części aglomeracji Tomaszowa Mazowieckiego.*
8. *Budowa i modernizacja systemu sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie miasta Bełchatowa i Gminy Bełchatów.*
9. *Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Miasto Rawa Mazowiecka - Faza I.*

II. Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007 – 2013 w ramach osi priorytetowej „Ochrona Środowiska”.

PRIORYTETY DZIEDZINOWE

I. Ochrona wód i gospodarka wodna

1. *Ochrona wód przed zanieczyszczeniem:*
 - 1.1 *Budowa, modernizacja, rozbudowa oczyszczalni ścieków i systemów kanalizacji sanitarnej.*
 - 1.2 *Budowa przyzagrodowych oczyszczalni ścieków na terenach o rozproszonej zabudowie.*
2. *Gospodarka wodna:*
 - 2.1 *Budowa zbiorników małej retencji w ramach Wojewódzkiego Programu Małej Retencji:*
 - 2.1.1 *Smardzew –zbiornik wodny.*
 - 2.1.2 *Ralewice- zbiornik wodny- gmina Zadzim.*
 - 2.2 *Budowa i remonty budowli piętrzących i innych zabezpieczających przed powodzią i erozją, roboty konserwacyjne i zabezpieczające na rzekach województwa łódzkiego.*
 - 2.2.1 *Dolina Warty V – przebudowa (modernizacja) wałów przeciwpowodziowych.*
 - 2.2.2 *Jaz Jeżew – zlokalizowany gm. Zadzim, pow. poddębicki.*

II. Ochrona atmosfery

1. *Wykorzystanie alternatywnych źródeł energii:*
 - 1.1 *energii z biopaliw,*
 - 1.2 *energii geotermalnej,*
 - 1.3 *energii słonecznej,*
 - 1.4 *energii z biogazu,*
 - 1.5 *energii wiatrowej,*
 - 1.6 *energii wodnej.*
2. *Redukcja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych w energetyce i przemyśle.*
3. *Ograniczenie niskiej emisji.*

III. Ochrona powierzchni ziemi

1. *Budowa instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów w szczególności sortowni i składowisk odpadów.*
2. *Realizacja zadań polegających na unieszkodliwianiu odpadów niebezpiecznych w tym likwidacja mogielników.*
3. *Budowa instalacji przetwarzania odpadów.*
4. *Wspomaganie systemów zagospodarowania osadów ściekowych na terenie województwa łódzkiego.*
5. *Dostosowanie istniejących składowisk odpadów do wymagań Dyrektywy 199/31/WE oraz likwidacja składowisk odpadów nie spełniających wymogów ww. Dyrektywy.*

6. *Rekultywacja terenów zdegradowanych i składowisk odpadów.*
7. *Przedsięwzięcia związane z usuwaniem azbestu i wyrobów zawierających azbest.*

IV. Ochrona przyrody i krajobrazu

1. *Prace lecznicze, pielęgnacyjne oraz konserwacyjne drzew i krzewów.*
2. *Tworzenie nowych enklaw zieleni.*
3. *Rewitalizacja parków zabytkowych.*

V. Edukacja ekologiczna

1. *Programy szkolnej i pozaszkolnej edukacji ekologicznej dla dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych, realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego, dyrekcje parków krajobrazowych, Lasy Państwowe oraz organizacje pozarządowe, których podstawowym celem statutowym jest edukacja ekologiczna i ochrona środowiska.*
2. *Działalność wydawnicza i medialna w skali wojewódzkiej oraz zakup prenumeraty, literatury i programów multimedialnych z zakresu edukacji ekologicznej i ochrony środowiska.*
3. *Imprezy, akcje i konkursy ekologiczne o zasięgu wojewódzkim.*
4. *Seminaria, konferencje i szkolenia podnoszące kwalifikacje i wiedzę z zakresu ekologii i ochrony środowiska.*

VI. Programy międzydziedzinowe i pozostałe zadania ochrony środowiska

1. *Wykonanie planów ochrony dla rezerwatów i parków krajobrazowych oraz dla terenów NATURA 2000.*
2. *Wspieranie działań wprowadzających nowe technologie przyjazne środowisku.*
3. *Zapobieganie powstawaniu i przenikaniu hałasu do środowiska.*
4. *Monitoring środowiska.*
5. *Badania naukowe z zakresu ochrony środowiska.*
6. *Przeciwdziałanie klęskom żywiołowym i poważnym awariom oraz likwidacja ich skutków dla środowiska, w szczególności zakupy samochodów ratowniczo – gaśniczych oraz doposażenie służb ratowniczych na terenie województwa łódzkiego.*

W celu realizacji zadań znajdujących się na „Liście przedsięwzięć priorytetowych WFOŚiGW w Łodzi” w 2008 r. Fundusz zawarł **329** umów pożyczek i dotacji na ogólną kwotę **162.176,09 tys. zł** oraz **2 aneksy** zwiększające kwoty umów zawartych w 2007 r. w łącznej wysokości **206,92 tys. zł**. Kwota umów zawartych na zadania priorytetowe wraz z aneksami zwiększającymi w roku sprawozdawczym stanowiła 90 % zrealizowanego Planu Działalności - Planu Finansowego Wsparcia. Na realizację powyższych przedsięwzięć w 2008 r. wydatkowano ogółem **47.646,29 tys. zł**. Zobowiązania Funduszu na dzień 31.12.2008 r. z tytułu dofinansowania zadań priorytetowych wyniosły **114.483,14 tys. zł**.

3. REALIZACJA PLANU DZIAŁALNOŚCI 2008 - PLANU FINANSOWEGO WSPARCIA

Rada Nadzorcza Funduszu w dniu 04 października 2007 r. Uchwałą Nr 244/XV/2007 zatwierdziła Plan Działalności WFOŚiGW w Łodzi na rok 2008.

W roku sprawozdawczym Rada dokonywała w Planie dwukrotnie zmian na posiedzeniach: 25 sierpnia 2008 r. (Uchwała Nr 177/VIII/2008), 26 września 2008 r. (Uchwała Nr 203/IX/2008).

Zmiany w Planie Działalności Funduszu wynikały z chęci zaspokojenia potrzeb beneficjentów planujących realizację inwestycji proekologicznych, o dofinansowanie których zamierzali się ubiegać ze środków WFOŚiGW w Łodzi oraz miały na celu zapewnienie środków na likwidację skutków żywiołu – nawałnic i huraganów, które przeszły przez województwo łódzkie w dniu 15 sierpnia 2008 r.

Realizację Planu Finansowego Wsparcia Ochrony Środowiska WFOŚiGW w Łodzi w 2008 r. tj. zawarte umowy pożyczek i dotacji z aneksami zwiększającymi kwoty umów zawartych w 2007 roku w poszczególnych dziedzinach ochrony środowiska przedstawiono w tabeli oraz na wykresach zamieszczonych na kolejnych stronach niniejszego Sprawozdania.

Wykonanie Planu Finansowego Wsparcia w pozycji pożyczki wyniosło 158,96 mln zł tj. 85,93 %, natomiast w pozycji dotacje Plan wykonany został w wysokości 21,37 mln zł tj. 62,85%. Wykonanie Planu w niższej wysokości niż zakładano wynika m.in. z rezygnacji Wnioskodawców z przyznanego przez Funduszu dofinansowania (np. Województwo Łódzkie nie zawarło umów dotacji z dziedziny Gospodarka Wodna na kwotę ponad 2 mln zł), z zawierania umów na niższe kwoty niż wielkość przyznanego przez Zarząd/Radę Nadzorczą dofinansowania.

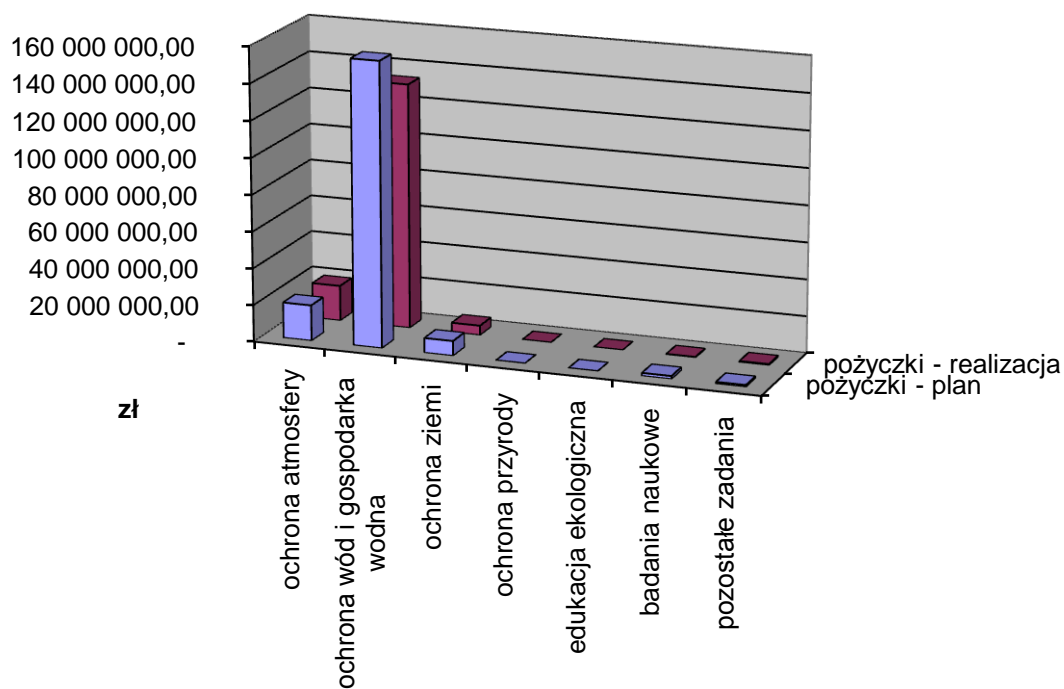
W Planie Finansowego Wsparcia na rok 2008 zagwarantowano środki na dofinansowanie w formie pożyczek zadań współfinansowanych z funduszy Unii Europejskiej w dziedzinie Ochrona Wód i Gospodarka Wodna oraz w dziedzinie Badania Naukowe i Ekspertyzy. Na ten cel zaplanowano kwotę 111.600 tys. zł, która została wykorzystana w wysokości 89.116,13 mln zł tj. 79,85 %. Wykonanie Planu w tej pozycji w niższej wysokości niż zakładano wynika z faktu niskiej absorpcji środków przeznaczonych na zadania współfinansowane z Regionalnego Programu Operacyjnego i Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Środki w dziedzinie ochrona wód zostały przeznaczone na finansowanie krajowego wkładu własnego dla przedsięwzięć realizowanych przy współudziale Funduszu Spójności przez Wodociągi i Kanalizację - Zgierz sp. z o.o., Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Sieradzu sp. z o.o. oraz dla Miasta Ozorków realizującego zadanie współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Natomiast w dziedzinie badania naukowe i ekspertyzy środki przyznano dla Miasta Konstantynów Łódzki na opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania współfinansowanego z Funduszu Spójności oraz dla Oczyszczalni Ścieków Sp. z o.o. na opracowanie studium wykonalności wniosku aplikacyjnego, specyfikację istotnych warunków zamówienia i oceny oddziaływania na środowisko dla zadania zgłaszanego do dofinansowania z Funduszu Spójności.

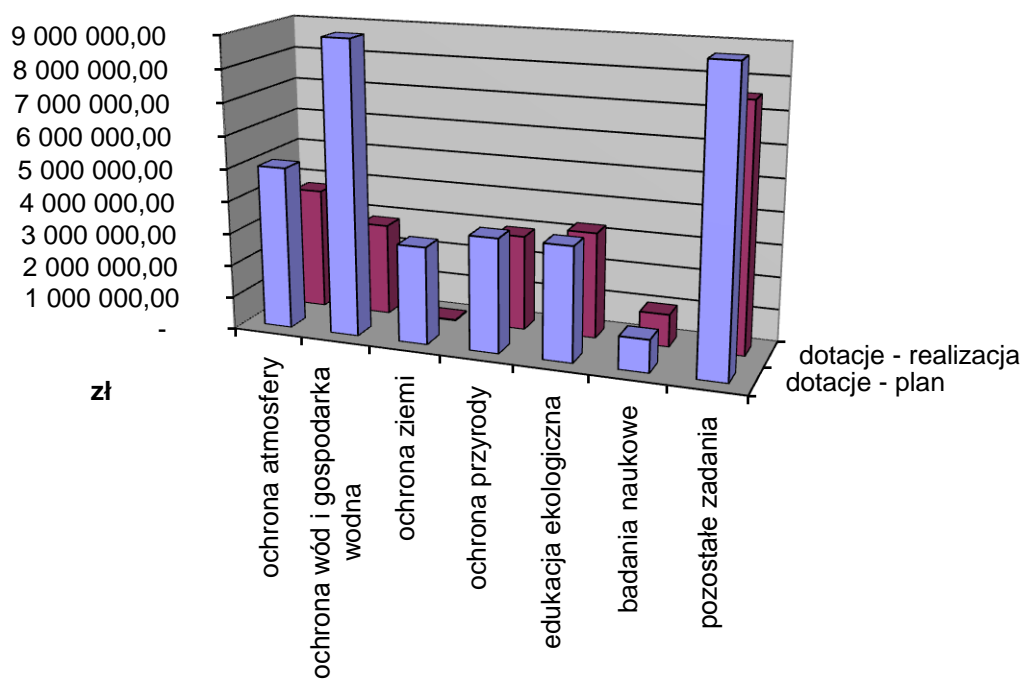
REALIZACJA PLANU FINANSOWEGO WSPARCIA OCHRONY ŚRODOWISKA W 2008 R.

Lp.	Dziedzina	Plan ogółem (4+5)	Plan Dotacje	Plan Pożyczki	Realizacja Ogółem (8+10)		Realizacja Dotacja		Realizacja Pożyczka	
					Umowy zawarte		Umowy zawarte		Umowy zawarte	
					Aneksy zwiększające do umów z lat ubiegłych		Aneksy zwiększające do umów z lat ubiegłych		Aneksy zwiększające do umów z lat ubiegłych	
					[zł]	[%]	[zł]	[%]	[zł]	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Ochrona Atmosfery	24 400 000,00	5 000 000,00	19 400 000,00	22 811 927,23	94,34%	3 696 083,01	74,86%	19 115 844,22	99,36%
					206 923,00		47 000,00		159 923,00	
2	Ochrona Wód i Gospodarka Wodna	164 000 000,00	9 000 000,00	155 000 000,00	136 295 341,13	83,11%	2 838 039,31	31,53%	133 457 301,82	86,10%
					0,00		0,00		0,00	
3	Ochrona Ziemi	11 000 000,00	3 000 000,00	8 000 000,00	5 229 218,68	47,54%	30 056,30	1,00%	5 199 162,38	64,99%
					0,00		0,00		0,00	
4	Ochrona Przyrody i Krajobrazu	3 500 000,00	3 500 000,00	0,00	2 934 990,07	83,86%	2 934 990,07	83,86%	0,00	-
					0,00		0,00		0,00	
5	Badania Naukowe i Ekspertyzy	2 600 000,00	1 000 000,00	1 600 000,00	1 375 170,60	52,89%	999 853,40	99,99%	375 317,20	23,46%
					0,00		0,00		0,00	
6	Edukacja Ekologiczna	3 500 000,00	3 500 000,00	0,00	3 265 077,97	93,29%	3 265 077,97	93,29%	0,00	-
					0,00		0,00		0,00	
7	Pozostałe Zadania Ochrony Środowiska	10 000 000,00	9 000 000,00	1 000 000,00	8 211 362,86	82,11%	7 557 242,86	83,97%	654 120,00	65,41%
					0,00		0,00		0,00	
Razem umowy zawarte		219 000 000,00	34 000 000,00	185 000 000,00	180 123 088,54	-	21 321 342,92	-	158 801 745,62	-
Razem aneksy zwiększające		0,00	0,00	0,00	206 923,00	-	47 000,00	-	159 923,00	-
Razem		219 000 000,00	34 000 000,00	185 000 000,00	180 330 011,54	82,34%	21 368 342,92	62,85%	158 961 668,62	85,93%

Wykres nr 1 - Wykonanie Planu Finansowego Wsparcia WFOŚiGW w Łodzi w podziale na dziedziny ochrony środowiska – pożyczki

Wykres nr 2 - Wykonanie Planu Finansowego Wsparcia WFOŚiGW w Łodzi w podziale na dziedziny ochrony środowiska – dotacje

4. REALIZACJA ZADAŃ FINANSOWANYCH W FORMIE POŻYCZEK I DOTACJI

4.1 Ochrona atmosfery

Na realizację zadań z dziedziny Ochrony Atmosfery Fundusz w 2008 roku zawarł łącznie 66 umów na kwotę 22.811.927,23 zł, w tym 38 umów pożyczek na kwotę 18.318.632,69 zł, 2 umowy pożyczek pomostowych na kwotę 797.211,53 zł oraz 26 umów dotacji na kwotę 3.696.083,01 zł. Na podstawie umów pożyczek i dotacji zawartych w latach 2005-2008 Fundusz przekazał w 2008 roku kwotę w łącznej wysokości 38.682.012,24 zł, z czego 81,02 % tj. 31.338.394,54 zł stanowiły pożyczki, a 18,98 % tj. 7.343.617,70 zł stanowiły dotacje.

Stan zobowiązań Funduszu z tytułu zawartych umów z lat 2004-2008 wynosi 23.355.609,63 zł, w tym w ramach dotacji 4.318.945,83 zł, a w ramach pożyczek 19.036.663,80 zł.

Podstawą realizacji zadań z dziedziny Ochrony Atmosfery było zmniejszenie poziomu emisji związków siarki, azotu, tlenku węgla i pyłu. W 2008 roku dofinansowane przez Fundusz inwestycje obejmowały następujące grupy zadań:

- wykorzystanie odnawialnych źródeł energii – zawarto 27 umów na łączną kwotę 3.799.514,61 zł,
- termomodernizację obiektów - zawarto 31 umów na łączną kwotę 14.949.228,09 zł, w tym 2 umowy pożyczek pomostowych na kwotę 797.211,53 zł,
- modernizację sieci ciepłej - zawarto 5 umów na łączną kwotę 3.417.316,80 zł,
- pozostałe zadania z dziedziny ochrony atmosfery – zawarto 3 umowy na łączną kwotę 645.867,73 zł.

– Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii

W ramach tej grupy zadań zawarto umowy między innymi z jednostkami samorządu terytorialnego, ze Stowarzyszeniem Centrum Wspierania Inicjatyw w gminie Sławno, z Konwentem Bonifratrów w Łodzi, z Parafią Rzymsko-Katolicką pw. Świętego Ducha w Łowiczu, z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Łodzi, z Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej „Pabian-Med” w Pabianicach, z Kurią Archidiecezji Łódzkiej, przedsiębiorcami. W ramach tej grupy zadań wykonano instalacje kolektorów słonecznych do celów przygotowania ciepłej wody użytkowej oraz wody produkcyjnej, modernizację źródła ciepła poprzez zastosowania kotłów na biomase, jak również montaż pomp ciepła.

Dwie największe umowy pod względem rzeczowym i finansowym związane z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii zawarto w 2008 roku z Konwentem Bonifratrów w Łodzi na wykonanie instalacji 151 sztuk płaskich kolektorów słonecznych o łącznej powierzchni absorpcji 330.60 m² oraz z Powiatem Wieluńskim na zainstalowanie 68 sztuk kolektorów słonecznych o łącznej powierzchni czynnej 156,4 m². Termin realizacji tych zadań zaplanowano na 2009 rok.

Fundusz współfinansował również w kwocie 242.819,12 zł zadanie wykonywane przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Pabian-Med” w Pabianicach, w wyniku którego zmodernizowano instalację c.w.u. poprzez zastosowanie kolektorów słonecznych o powierzchni czynnej absorbera 75 m², wykonano także instalację wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła – zamontowano centralę typu BASIC oraz pompę ciepła o mocy 25 kW.

– Termomodernizacja obiektów

Termomodernizację obiektów polegającą na dociepleniu ścian, stropodachów, wymianie okien i drzwi, modernizacji instalacji c.o. i c.w.u. wykonano w szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach, przedszkolach, bibliotece publicznej, strażnicach, urzędach, zakładach opieki zdrowotnej oraz kościołach.

Największe wsparcie w ramach zadań z tej grupy tematycznej w 2008 roku otrzymał Zakład Opieki Zdrowotnej MSWiA w Łodzi. Jest to inwestycja, którą Beneficjent planuje zakończyć w październiku 2010 roku. W ramach tego zadania przeprowadzona będzie kompleksowa termomodernizacja budynków Zakładu Opieki Zdrowotnej MSWiA w Łodzi przy ul. Północnej 42.

Zadanie polega na wykonaniu docieplenia ścian na powierzchni 10.380 m², docieplenia stropodachów na powierzchni 4.721 m², wymianie okien na powierzchni 1.680 m², wymianie instalacji c.o. na długości 9.626 mb oraz wymianie 952 szt. grzejników. Efekt ekologiczny w wyniku realizacji tego zadania wyniesie: redukcja emisji pyłu – 2,489 Mg/rok, redukcja emisji SO₂ – 9,045 Mg/rok, redukcja emisji NO_x – 2,564 Mg/rok, redukcja emisji CO – 3,205 Mg/rok.

W ramach zadań termomodernizacyjnych Fundusz zawarł także umowy pożyczek pomostowych. Taką pomoc otrzymała Gmina Konstantynów Łódzki na łączną kwotę 797.211,53 zł. Pożyczkobiorca zrealizował inwestycję w ramach projektu związanego z kompleksową termomodernizacją budynków użyteczności publicznej w Konstantynowie Łódzkim, współfinansowanego z Norweskiego Mechanizmu Finansowego. W ramach projektu wykonano docieplenie ścian i wymianę instalacji c.o. wraz z montażem zaworów termostatycznych i regulacją Urzędu Miejskiego oraz wykonano termomodernizację Przedszkola nr 2 przy ul. Sadowej 8, Szkoły Podstawowej nr 1 przy ul. Łódzkiej 117, Szkoły Podstawowej nr 2 przy ul. Lutomińskiej 4 oraz Szkoły Podstawowej nr 5 przy ul. Sadowej 5/7.

– **Modernizacja sieci ciepłej**

W powyższej grupie tematycznej zadań zawarto umowy z Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Radomsku, z Miastem i Gminą Wieluń, z Zakładem Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Pabianicach oraz z Przedsiębiorstwem Komunalnym Gminy Konstantynów Łódzki.

Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Radomsku wybudowało sieć ciepłowniczą z rur preizolowanych w ul. Wyszyńskiego, Skoczyńskiego, Nowej, Brzozowej, Słonecznej i Rolnej w Radomsku o łącznej długości 2.120,5 mb oraz przyłącza o łącznej długości 1.209,5 mb. Wybudowano również węzeł ciepły w Zespole Szkolno-Gimnazjalnego nr 5 o mocy 180 kW i węzeł ciepły w bloku mieszkalnym przy ul. Rolnej 4B w Radomsku. Inwestycja ta pozwoli w 2009 roku na redukcję emisji pyłu o 7 Mg/rok, SO₂ o 0,312 Mg/rok oraz CO o 14,214 Mg/rok.

Miasto i Gmina Wieluń w ramach dofinansowania ze środków Funduszu podłączyła dwa bloki mieszkalne przy ul. Skłodowskiej 13 i 17 do miejskiej sieci ciepłej w Wieluniu. Dofinansowanie to polegało na likwidacji w blokach ogrzewania węglowego oraz montażu wewnętrznej instalacji c.o. i c.w.u. Inwestycja ta pozwoli na redukcję emisji pyłu o 3,297 Mg/rok, SO₂ o 1,994 Mg/rok, NO₂ o 0,075 Mg/rok oraz CO o 12,869 Mg/rok.

Z Zakładem Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Pabianicach Fundusz zawarł dwie umowy pożyczek, tj. na V etap inwestycji obejmującej uciepłownienie Osiedla Piaski oraz na I etap uciepłownienia centrum Miasta Pabianic. W ramach pierwszego zadania zlikwidowano lokalne źródła ciepła (piece węglowe) i włączono do miejskiej sieci ciepłowniczej budynki wielorodzinne mieszkalne zlokalizowane w Pabianicach przy ulicach: Moniuszki 142-144, 147-149, 151-155 oraz Robotniczej 2. W ramach drugiego zadania Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Pabianicach przebudował odcinek magistrali sieci ciepłej w technologii rur preizolowanych o średnicy 200 mm i długości 291,75 mb, powstał odcinek magistrali sieci ciepłej w technologii rur preizolowanych o średnicy 200 mm i długości 268,35 mb, dwa odcinki przyłączy ciepłych w technologii rur preizolowanych w ul. Grobelnej 8, tj. do posesji A&A Majsterek o średnicy 80 mm i długości 7,85 mb oraz posesji NZOZ Eskulap o średnicy 40 mm i długości 9,25 mb. Wybudowano również dwa węzły ciepłownicze: 800 kW i 100 kW.

Największe wsparcie finansowe w tej grupie zadań otrzymało Przedsiębiorstwo Komunalne Gminy Konstantynów Łódzki na kwotę 2.055.444,00 zł. Zadanie obejmuje modernizację systemu grzewczego na terenie Konstantynowa Łódzkiego. Termin zakończenia zadania zaplanowano na listopad 2009 r. W ramach tej inwestycji planowane jest wykonanie węzłów ciepłych w 27 budynkach mieszkalnych o łącznej mocy 854,80 kW, wykonanie w 24 budynkach mieszkalnych wewnętrznej instalacji c.o., zewnętrznej sieci ciepłej o długości 1.079,5 mb, docieplenie ścian zewnętrznych metodą lekką moką styropianem o pow. łącznej 10.150,70 m², docieplenie stropodachów, dachów i ścianek poddasza wełną mineralną o pow. łącznej 5.818,00 m², wymiany stolarki okiennej i drzwiowej o łącznej pow. 654,60 m². W 2008 r. wykonano część prac, na które Fundusz przeznaczył środki w wysokości 885.212,65 zł.

– **Pozostałe zadania z dziedziny ochrony atmosfery**

W ramach innych zadań z zakresu Ochrony Atmosfery dofinansowano Miasto i Gminę Drzewica kwotą 15.889,65 zł na zadanie związane z wymianą lamp oświetlenia drogowego na energooszczędne w miejscowościach: Strzeszkowice, Świerczyna, Trzebina 1,2 i 3, Zakościele 2, Dąbrówka 2, Radzice Duże 1 i 2, Radzice Kolonia i Jelenia – k/PKP. Wsparcie ze środków Funduszu otrzymały Gmina Sadkowice w kwocie 84.673,08 zł na modernizację oświetlenia ulicznego na terenie gminy. Ponadto Firma Usługowo-Handlowa „Eko-Top” Sp. z o.o. w Łodzi uzyskała dofinansowanie w wysokości 545.305 zł na modernizację instalacji termicznego unieszkodliwiania odpadów medycznych na terenie Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Kopernika w Łodzi poprzez dostosowanie systemu oczyszczania spalin oraz uruchomienie systemu monitoringu w kierunku redukcji emisji zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery.

Podsumowując, inwestycje z dziedziny Ochrony Atmosfery współfinansowane ze środków Funduszu umożliwiły zmniejszenie emisji związków dwutlenku i tlenku węgla, związków siarki, azotu oraz pyłów o następujące wielkości: CO₂ – 18.919,86 t/rok, CO – 517,69 t/rok, SO₂ – 167,39 t/rok, NO_x – 34,78 t/rok, pył – 187,74 t/rok.

4.2 Ochrona wód

Inwestycje dofinansowane przez Fundusz w dziedzinie Ochrony Wód w 2008 r. realizowane były przede wszystkim przez samorządy gminne oraz ich spółki.

W roku sprawozdawczym Fundusz zawarł 73 umowy pożyczek na łączną kwotę 126.309.517,67 zł, na podstawie których przekazał kwotę 33.140.128,05 zł, a zobowiązania na lata 2009 – 2012 wynoszą 93.169.389,62 zł.

Ponadto na podstawie umów zawartych w latach 2005-2007 Fundusz wypłacił na ochronę wód kwotę 92.411.122,23 zł w formie pożyczek. Na dzień 31.12.2008 r. do przekazania z umów z lat 2006-2007 pozostała kwota w wysokości 71.090.763,72 zł.

Działania Funduszu w dziedzinie ochrony wód w 2008 r. polegały na dofinansowaniu zadań inwestycyjnych z zakresu:

- budowy oczyszczalni ścieków oraz ich modernizację – 9 umów na kwotę 13.639.187,66 zł,
- budowy przydomowych oczyszczalni ścieków – 4 umowy na kwotę 2.867.070,53 zł,
- budowy, rozbudowy sieci kanalizacji deszczowej – 20 umów na kwotę 4.224.303,42 zł,
- budowy, rozbudowy sieci kanalizacyjnej – 40 umów na kwotę 105.578.956,06 zł.

- **Budowa, rozbudowa, modernizacja oczyszczalni ścieków**

W ramach umów zawartych w 2008 r. Fundusz dofinansował budowę, modernizację i przebudowę małych oczyszczalni ścieków o przepustowości do 250 m³/dobę w gminach: Buczek, Grabica, Aleksandrów i Witonia oraz o przepustowości do 800 m³/dobę w Dobroniu, w Rozprzy, w Zgierzu oraz w Sieradzu.

W bieżącym roku Fundusz współfinansował modernizację oczyszczalni ścieków w Sieradzu, której zakończenie planowane jest do 2010 roku oraz wybudowanie nowej oczyszczalni ścieków w Rozprzy z planowanym terminem realizacji do 2009 r. Zakończenie inwestycji spowoduje redukcję BZT₅ w ilości 1.893.455,25 Mg/rok.

Ze środków Funduszu zostanie rozbudowana istniejąca oczyszczalnia ścieków w Dobroniu. Po modernizacji możliwe będzie oczyszczenie ścieków w ilości 96.579 m³/rok, przy redukcji BZT₅ wynoszącej około 41.509 Mg/rok.

Budowa oczyszczalni ścieków w gminie Buczek, Grabica i Witonia umożliwi redukcję BZT₅ w ilości 115.912,12 Mg/rok.

W Zgierzu kompleksowo rozwiązany zostanie problem gospodarki ściekowej poprzez budowę sieci kanalizacji sanitarnej o długości ok. 63,6 km oraz modernizację oczyszczalni ścieków. W wyniku realizacji tej inwestycji nastąpi odprowadzenie ścieków systemem kanalizacji w ilości ok. 3.775.635 m³/rok, a dzięki modernizacji oczyszczalni BZT₅ ulegnie redukcji o 2.260.400,5 Mg/rok.

Łączna przepustowość wybudowanych i zmodernizowanych w roku 2008 oczyszczalni wynosi ok. 20.000 m³/dobę. W wyniku realizacji tych zadań planowana jest redukcja BZT₅ w wysokości około 4.300.000 Mg/rok.

- **Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków:**

W roku sprawozdawczym ze środków Funduszu dofinansowana została budowa przyzagrodowych oczyszczalni ścieków na terenie gmin:

- Stryków - wybudowano 30 sztuk przydomowych oczyszczalni biologicznych ścieków o łącznej przepustowości ok. 36 m³/dobę. Inwestycja ta umożliwi oczyszczenie ok. 13.140 m³ ścieków rocznie,
- Strzelce - wybudowano 20 sztuk przydomowych oczyszczalni biologicznych ścieków o łącznej przepustowości 20 m³/dobę działających w oparciu o pełne biologiczne oczyszczanie osadem czynnym. Inwestycja ta umożliwi oczyszczenie ścieków socjalno-bytowych w ilości ok. 7.300 m³/rok,
- Rawa Mazowiecka - budowa sieci gminnych przydomowych oczyszczalni ścieków – 25 sztuk o łącznej przepustowości ok. 22,3 m³/dobę,
- Uniejów - budowa 273 sztuk przyzagrodowych oczyszczalni ścieków o łącznej przepustowości ok. 278,95 m³/dobę.

W ramach gminnych programów porządkowania gospodarki wodno-ściekowej w roku 2008 wykonano łącznie 348 sztuk przydomowych oczyszczalni ścieków. Dzięki realizacji ww. inwestycji nastąpi redukcja BZT₅ w ilości około 34.250 Mg/rok.

– **Budowa, rozbudowa sieci kanalizacyjnej**

W przypadku funkcjonujących oczyszczalni ścieków dla zapewnienia większego dopływu ścieków, przekazano z Funduszu środki na rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej na terenie całego województwa łódzkiego m.in. w miastach: Warta, Piotrków Trybunalski, Stryków, Skierniewice, Łowicz, Wieluń, Wieruszów, Kamieńsk, Tomaszów Mazowiecki, Sulejów, Konstancynów, Zgierz oraz Sieradz. Dofinansowanie otrzymały również gminy: Domaniewice, Czerniewice, Czarnożyły, Radomsko, Opoczno.

Przy udziale środków z Funduszu, w ramach umów zawartych w 2008 r., wykonana zostanie kanalizacja sanitarna o długości 294.221 mb wraz z 5.342 szt. przyłączy o długości 39.228 mb. Pozwoli to na likwidację nieuszczelnionych szamb i odprowadzenie ścieków w sposób zorganizowany na urządzenia oczyszczalni w ilości około 2.250.000 m³/rok.

W roku 2008 Fundusz udzielił pożyczek stanowiących krajowy wkład własny Beneficjentów na pokrycie kosztów pochodzących z funduszy Unii Europejskiej.

Kompleksowe projekty, finansowane z Funduszu Spójności, realizowane są przez:

- „Wodociągi i Kanalizację – Zgierz” Sp. z o.o.,
- „Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Sieradzu.

Projekt pn: „Kanalizacja sanitarna miasta Zgierz wraz z modernizacją oczyszczalni ścieków” został dofinansowany ze strony Funduszu w wysokości 37.000.000 zł. Realizacja zadania zakłada:

- wykonanie 3 nowych studni głębinowych, odstojników wód popłucznych z procesu płukania odżelaziaczy, modernizacji pompowni, automatyzacji, wizualizacji procesów wydobywania i uzdatniania wody;
- wykonanie i modernizację sieci wodociągowej – około 14,8 km;
- modernizację i budowę kanalizacji sanitarnej około 5,6 km oraz budowę 11 szt. przepompowni ścieków; budowę nowej kanalizacji oraz modernizację kanalizacji sanitarnej na terenie dawnego ZPB „Boruta” około 4 km;
- montaż urządzeń umożliwiających uruchomienie drugiego reaktora biologicznego i wprowadzenie technologii w istniejącym reaktorze biologicznym, na wypadek wzrostu przepustowości powyżej 100,000 RLM; rozbudowa węzła gospodarki osadowej – montaż dodatkowej linii odwadniania.

W wyniku realizacji tego projektu zostanie uporządkowana gospodarka wodno-ściekowa na terenie miasta Zgierza poprzez odprowadzenie ścieków sanitarnych w ilości ok. 868.360 m³/rok, oczyszczenie ścieków w ilości 6.570.000 m³/rok, dostarczenie wody spełniającej wymagania jakościowe w ilości ok. 70.860 m³/rok, uzdatnienie wody w ilości 3.739.793 m³/rok. Koniec realizacji zadania przewidziany jest w 2010 roku.

Projekt pn: „System wodociągowy i kanalizacyjny w Sieradzu” został dofinansowany ze środków Funduszu w wysokości 51.299.800 zł. Realizacja zadania umożliwi:

- budowę ok. 170 km kanalizacji sanitarnej (grawitacyjnej i tłocznej) wraz z 105 szt. pompowni;
- budowę ok. 6 km kolektorów kanalizacji deszczowej;
- budowę dwóch oczyszczalni wód deszczowych;
- modernizację dwóch węzłów odwodnieniowych.

Zrealizowanie tego projektu umożliwi odebranie ścieków systemem kanalizacji deszczowej w ilości ponad 1.025.000 m³/rok oraz zwiększy odprowadzenie ścieków sanitarnych w ilości około 682.000 m³/rok. Koniec realizacji zadania przewidziany jest w 2010 roku.

W 2008 r. Fundusz realizował wypłaty dla projektu dofinansowanego w 2007 r. z udziałem Funduszu Spójności na zadanie „Wodociągi i oczyszczalnia ścieków w Łodzi II”. W wyniku realizacji tej umowy zostanie uporządkowana gospodarka wodno-ściekowa na terenie miasta Łodzi poprzez odprowadzenie ścieków sanitarnych w ilości ok. 1.352.000 m³/rok, deszczowych w ilości ok. 792.000 m³/rok oraz wody spełniającej wymagania jakościowe w ilości około 3.504.000 m³/rok.

Inwestycja realizowana jest przez powołaną przez Urząd Miasta - Łódzką Spółkę Infrastrukturalną Sp. z o.o. Zakończenie realizacji zadania przewidziane jest w 2010 roku.

Należy podkreślić fakt, iż projekty dofinansowane przez Fundusz w roku 2008 z zakresu Ochrona Wód to projekty wieloletnie, zatem uzyskanie wymiernych efektów ekologicznych nastąpi w kolejnych latach.

– **Budowa sieci kanalizacji deszczowej, separatorów wód deszczowych**

W roku sprawozdawczym Fundusz podpisał umowy na budowę sieci kanalizacji deszczowej. Inwestycje prowadzono min. na terenach gmin: Ozorków, Opoczno, Tomaszów Mazowiecki, Kamieńsk oraz w mieście Sieradz i Kutno.

W Kutnie (8 umów) zamontowano 4 separatory na istniejącej kanalizacji deszczowej oraz wybudowano osadniki o pojemności 5 m³; 7,5 m³ i 12,5 m³, co zapewni uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie miasta oraz odprowadzenie wód deszczowych w ilości ok. 42.480 m³/rok. Równolegle wybudowano kanalizację deszczową o długości ponad 1.600 mb. Przedsięwzięcie to umożliwi zwiększenie odprowadzania wód opadowych systemem kanalizacji deszczowej w ilości ok. 51.877 m³/rok.

W Opocznie wybudowano kanalizację deszczową o długości 571 mb, pozwoli to na odprowadzenie ścieków deszczowych w ilości około 4.369 m³/rok.

Montaż dwóch separatorów z osadnikami do oczyszczania spływów deszczowych do rzeki Wolbórki i Czarnej Bieliny w Tomaszowie Mazowieckim umożliwi odprowadzenie wód deszczowych w ilości około 227.400 m³ rocznie.

W Kamieńsku wybudowanie kanalizacji deszczowej o długości około 1200 mb pozwoli na odprowadzenie ścieków deszczowych w ilości około 55.320 m³/rok.

W Piotrkowie Trybunalskim i w Tuszynie wybudowano kanalizację deszczową o długości 473,50 mb łącznie z kanalizacją sanitarną o długości 2.027,5 mb, wykonano 87 sztuk przykanalików o długości 467,50 mb. Umożliwi to odprowadzenie ścieków deszczowych systemem kanalizacji deszczowej w ilości około 962,5 m³/rok oraz ścieków sanitarnych systemem kanalizacji sanitarnej w ilości około 17.455 m³/rok.

Budowa separatora, sieci kanalizacji deszczowej o długości 542 mb oraz 314 przykanalików w Ozorkowie pozwoli na odprowadzenie oczyszczonych wód deszczowych do rzeki Bzury w ilości 82.656 m³/rok.

Wykonanie sieci kanalizacji deszczowej z przyłączami przy udziale środków z Funduszu przyczyni się do odprowadzania wód opadowych w ilości ponad 889.000 m³ rocznie do wód powierzchniowych poprzez osadniki szlamowe i separatory. Wody opadowe odprowadzane będą w sposób zorganizowany, zgodnie z pozwoleniami wodno-prawnymi. Poprzez realizację tych projektów ograniczone zostanie zanieczyszczenie wód substancjami szczególnie szkodliwymi, takimi jak substancje ropopochodne.

Podsumowując, umowy zawarte w 2008 r. z dziedziny Ochrona Wód będą skutkowały:

- wybudowaniem oczyszczalni ścieków o łącznej przepustowości 337 m³/dobę i redukcją ładunków podstawowych wskaźników zanieczyszczeń głównie BZT₅,
- zwiększeniem przepustowości wybudowanych oczyszczalni o 18.710 m³/dobę,
- wykonaniem łącznie 348 sztuk przyzagrodowych oczyszczalni ścieków, w ramach gminnych programów porządkowania gospodarki wodno-ściekowej,
- wybudowaniem ok. 294.000 mb kanalizacji sanitarnej, 39.000 mb przykanalików, 3.180 sztuk przyłączy oraz 115.540 mb kanalizacji deszczowej.

4.3 Gospodarka wodna

W 2008 r. Fundusz zawarł 23 umowy pożyczek na kwotę 7.147.784,15 zł oraz 10 umów dotacji na kwotę 2.838.039,31 zł, w oparciu o które przekazał kwotę 4.672.183,22 zł w formie pożyczek i 2.361.987,97 zł w formie dotacji.

Na podstawie umów zawartych w latach 2006-2007 Fundusz wypłacił w 2008 r. w formie pożyczek kwotę 10.091.984,26 zł, a formie dotacji kwotę 3.270.599,80 zł.

Zobowiązania z umów pożyczek zawartych w roku 2007 r. do realizacji w 2009 r. wynoszą 297.123,64 zł. Natomiast zobowiązania z umów zawartych w 2008 r., które Fundusz przyjął do realizacji w 2009 r. wynoszą 2.475.600,93 zł (w formie pożyczek) oraz 474.470,70 zł (w formie dotacji).

Zadania dofinansowane przez Fundusz w dziedzinie Gospodarka Wodna zakwalifikowano do następujących grup:

- budowa i rozbudowa zbiorników wodnych i ochrony przeciwpowodziowej – 8 umów na kwotę 2.281.035,31 zł,
- regulacja rzek – 2 umowy na kwotę 557.004 zł,
- budowa i modernizacja ujęć wody, studni - 1 umowa na kwotę 747.000 zł,
- budowa, rozbudowa i modernizację stacji uzdatniania wody – 4 umowy na kwotę 2.350.500 zł,
- budowa i modernizacja wodociągów z przyłączami – 18 umów na kwotę 4.050.284,15 zł.

- **Budowa/rozbudowa zbiorników wodnych**

Zadania z tej grupy realizowane były przez Nadleśnictwo Kutno, Gminę Białaczów, Miasto Sieradz, Miasto i Gminę Rawa Mazowiecka, oraz przez Ochotniczą Straż Pożarną w Wąglanach. Dofinansowanie zadania obejmowały m.in. budowę zbiornika w Rawie Mazowieckiej i w Sieradzu, oczyszczenie i modernizację zalewu „Mroźyczka” oraz zbiornika w miejscowości Zakrzów. Zadania z tej grupy realizowane przez gminy Rawa Mazowiecka oraz Przedbórz zakończone zostaną w 2009 r.

Wymienione inwestycje pozwolą na utrzymanie retencji wód, naturalnego poziomu wody gruntowej w ich otoczeniu, poza tym powstrzymają stopowienie naturalnych użytków zielonych, jak również stanowią dodatkowy rezerwuuar wody gaśniczej na wypadek pożarów leśnych oraz tworzą ostoje dla dzikiego ptactwa i drobnej zwierzyny leśnej.

- **Regulacja rzek**

W roku 2008 Fundusz przyznał dofinansowanie na zadanie pn: „Zabezpieczenie przeciwpowodziowe i przeciwerozojne w ramach utrzymania i konserwacji urządzeń wodnych nie będących urządzeniami melioracyjnymi dla województwa łódzkiego w 2008 roku” realizowane przez Województwo Łódzkie. Realizacja zadania polegającego na zabezpieczeniu przeciwpowodziowym i przeciwerozojnym rzek pozwoliła na udroźnienie koryt rzecznych poprzez likwidację przymulisk i zatorów, naprawę uszkodzonych budowli piętrzących, uszkodzonych skarp oraz uregulowanie rzek.

Umożliwi to przywrócenie sprawności przepływowej rzek województwa łódzkiego, zmniejszy zagrożenie powodziowe w dolinach rzek oraz usprawni odpływ z urządzeń melioracyjnych. Koniec realizacji inwestycji przewidziany jest w 2009 roku.

Miasto Rawa Mazowiecka w ramach udzielonego dofinansowania z Funduszu realizowało zadanie polegające na regulacji rzeki Rawki. Udrożniono koryto rzeki poprzez uregulowanie dolnego odcinka o długości 2.600 m. Pogłębiono koryto rzeki, wykonano umocnienia skarp za pomocą podwójnej kieszki faszynowej, koszy siatkowo-kamiennych, włókniny, darniowania, odmulono koryto rzeki przed i za planowanym odcinkiem regulacji. Wykonane prace przywróciły możliwość retencjonowania wód w korycie rzeki oraz poprawiły stosunki wodne i ochronę przed powodzią terenów przyległych.

– **Budowa i modernizacja ujęć wody w tym budowa i modernizacja studni**

W ramach tej grupy Fundusz wsparł inwestycję polegającą na przebudowie istniejących komunalnych ujęć wody z utworów czwartorzędowych i trzeciorzędowych. Realizacja zadania pozwoliła na zwiększenie wydajności ujęć wody oraz dostarczenie wody mieszkańcom o lepszych parametrach jakościowych. Inwestycja realizowana była na terenie gminy Łowicz.

– **Budowa, rozbudowa i modernizacja stacji uzdatniania wody**

Dzięki realizacji inwestycji z tej grupy tematycznej mieszkańcy gmin Wodzierady, Zgierz oraz Drzewica otrzymują wodę o odpowiednich parametrach jakościowych.

W ramach powyższych zadań wykonano przebudowę i modernizację istniejących stacji uzdatniania wody polegającą m.in. na: wymianie urządzeń technologicznych, budowie zbiorników wyrównawczych na wodę czystą, montażu filtrów ciśnieniowych, rurociągów technologicznych łączących filtry i hydrofory. Ponadto w miejscowościach Biała i Dębliny w ramach realizacji modernizacji stacji uzdatniania wody wymieniono agregaty prądowe, sprężarki i pompy tłoczne oraz wybudowano rurociąg i zmodernizowano filtry ciśnieniowe.

– **Budowa i modernizacja wodociągów z przyłączami**

Głównymi odbiorcami pomocy finansowej udzielonej na budowę sieci wodociągowej były gminy: Dłutów, Czarnocin, Białynin, Głuchów, Szadek oraz Ręčno. Wykonanie inwestycji z tego zakresu umożliwiło zwiększenie ilości dostarczanej wody o odpowiednich parametrach o ponad 4.750.000 m³/rok.

W wyniku realizacji zadań z dziedziny Gospodarka Wodna w 2008 r. osiągnięto następujące efekty rzeczowe z umów zawartych w 2008 r.:

- uzyskano ok. 80.000 m³ łącznej pojemności retencyjnej zbiorników dzięki budowie i odbudowie zbiorników wodnych. Prace wykonane na zbiornikach pozwalają na sprawne regulowanie wysoką falą, przechwytywanie szczytowych fal powodziowych oraz ochronę terenów przed okresowymi zalewaniami i podtopieniami w okresie jesiennych deszczy i wiosennych roztopów. Stworzono warunki do rozwoju fauny i flory wodnej oraz siedlisk i miejsc lęgowych dla ptactwa wodnego,
- przeprowadzono na odcinku ponad 50 km rzek i cieków likwidację szkód powodziowych oraz zabezpieczenie przeciwerozyjne rzek. Modernizacja i budowa obwałowań oraz regulacja i odmulenie koryt rzek ograniczyły znacznie zagrożenie powodziowe w ich dolinach,
- wybudowano i zmodernizowano stacje uzdatniania wody o łącznej wydajności ponad 19.500 m³/dobę,
- w ramach realizacji programów zaopatrywania ludności w wodę wykonano łącznie 69.913,66 mb sieci wodociągowej i 737 sztuk przyłączy o łącznej długości 15.416,25 mb.

Powyżej wyszczególnione efekty rzeczowe przekładają się na następujące efekty ekologiczne uzyskiwane w 2008 roku w ramach realizacji zadań gospodarki wodnej:

- zwiększenie pojemności retencyjnej zbiorników wodnych,
- poprawę bezpieczeństwa przeciwpożarowego i przeciwpowodziowego,
- powstrzymanie erozji koryt rzek,
- przywrócenie równowagi naturalnego systemu ekologicznego,
- stworzenie możliwości migracji ryb,
- poprawę struktury bilansu wodnego,
- poprawę jakości wody pitnej i zaopatrzenia w nią ludności województwa,
- uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej.

4.4 Ochrona Ziemi

W roku sprawozdawczym na zadania z dziedziny Ochrona Ziemi Fundusz zawarł 14 umów na łączną kwotę 5.229.218,68 zł, w tym jedną umowę dotacji na kwotę 30.056,30 zł oraz trzynastę umów pożyczek w wysokości 5.199.162,38 zł. Na podstawie zawartych w 2008 r. umów przekazano w formie pożyczek kwotę 2.157.957,52 zł oraz w formie dotacji kwotę 30.056,30 zł. Ponadto na podstawie umów zawartych w latach wcześniejszych z dziedziny Ochrony Ziemi Fundusz przekazał w formie pożyczek kwotę 3.618.543,90 zł oraz w formie dotacji kwotę 940.516,60 zł.

Zobowiązania na koniec okresu sprawozdawczego z tytułu zawartych umów w 2008 r. wynoszą 3.041.204,86 zł natomiast z umów zawartych w 2007 r. wynoszą 295.732,00 zł.

Dofinansowanie zadań z dziedziny Ochrony Ziemi przez Fundusz w 2008 r. obejmowało następujące grupy zadań:

– **Uporządkowanie gospodarki odpadami poprzez wdrażanie/rozszerzanie systemu selektywnej zbiórki i wywozu odpadów komunalnych.**

W 2008 r. Fundusz zawarł 5 umów pożyczek na kwotę 1.213.710,00 zł. W ramach których zakupiono 4 samochody do transportu odpadów komunalnych oraz pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów.

– **Podejmowanie działań związanych z przywracaniem właściwych parametrów gruntów zdegradowanych poprzez zamykanie i rekultywację składowisk oraz dostosowanie składowisk odpadów do dyrektyw UE poprzez ich rozbudowę.**

W ramach tej grupy zawarto 6 umów na łączną kwotę 3.918.696,55 zł. Umowy podpisano z Zakładem Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Krośniewicach na rozbudowę składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne oraz ze spółką Eko-Region na budowę kwatery składowiska odpadów w Dylowie. Na budowę składowiska odpadów komunalnych wraz z zapleczem sanitarnym, technologicznym i technicznym otrzymało również pożyczkę Miasto i Gmina Koluszki. Fundusz podpisał umowy pożyczek na: rekultywację oraz zamknięcie miejskiego składowiska odpadów w Koluszkach, rekultywację składowiska odpadów w miejscowości Rydzew oraz na rekultywację składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Sokołówce.

– **Podejmowanie działań związanych z unieszkodliwianiem odpadów niebezpiecznych w tym likwidacja mogiłników oraz usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest**

W omawianej grupie zadań zawarto 2 umowy pożyczki na kwotę 66.755,83 zł. oraz jedną umowę dotacji na kwotę 30.056,30 zł. Fundusz wsparł finansowo w formie pożyczki firmę Invar & Biuro System S.A. w Łodzi, która zrealizowała rozbiórkę budynku biurowego z płyt azbestowo- cementowych płaskich oraz Nadleśnictwo Spałę, które w ramach udzielonej pomocy likwidowało pokrycie dachowe z płyt azbestowo- cementowych na budynkach w Nadleśnictwie.

W 2008 roku Fundusz zawarł jedną umowę dotacji z Powiatem Bełchatowskim na likwidację odpadów niebezpiecznych zdeponowanych w mogiłniku w miejscowości Nowy Świat .

4.5 Ochrona Przyrody i Krajobrazu

W 2008 r. Fundusz udzielił pomocy finansowej na realizację zadań z dziedziny Ochrony Przyrody zawierając 43 umowy dotacji na łączną kwotę 2.934.990,07 zł. Na podstawie zawartych umów w 2008 r. beneficjentom została przekazana kwota 1.535.742,12 zł, a na podstawie umów z lat 2006-2007 kwotę 1.151.510,73 zł.

Zobowiązania Funduszu do przekazania odbiorcom pomocy finansowej w 2008 r. z tytułu zawartych umów w 2008 r. wynoszą 1.399.247,95 zł.

Tematycznie dofinansowywane zadania przez Fundusz z dziedziny Ochrony Przyrody i Krajobrazu można podzielić na cztery grupy obejmujące:

– **opracowanie uproszczonych planów urządzania lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa**

W roku 2008 Fundusz zawarł 9 umów dotacji na łączną kwotę 1.181.713,19 zł w ramach których zostały opracowane uproszczone plany urządzania lasów nie stanowiące własności Skarbu Państwa. Uproszczone plany urządzania lasu oraz inwentaryzacja stanu lasu stanowią podstawowy dokument na którym opiera się zrównoważona gospodarka leśna w zakresie urządzania, ochrony, zagospodarowania a także utrzymywania i powiększania zasobów leśnych.

– **prace leczniczo-pielęgnacyjne, pielęgnacje starodrzewia w parkach, konserwacje pomników przyrody, rekonstrukcje założen parkowych i terenów zielonych**

W ramach tej grupy zadań zostało zawartych 15 umów dotacji na kwotę 903.365,33 zł. W wyniku podjętych zabiegów usunięte zostały zbędne naloty i odrosty korzeniowe, usunięto posusz, uformowano i prześwietlono korony drzew, oczyszczono, wyprofilowano i zabezpieczono ubytki powierzchniowe i wgłębne. Poprzez realizację na terenie m.in. Miasta Łodzi, Gminy Stryków, w zabytkowym parku w Sieradzu oraz w Żelaznej, konserwacji Alei Lipowej w Poniatowie ww. kompleksowych działań pielęgnacyjnych i renowacyjnych obszarów zieleni już istniejącej nastąpiła znaczna poprawa stanu flory naszego województwa.

Fundusz dofinansował także prace lecznicze na drzewostanie w pasie drogi nr 1713 E Noski – Baszków, w celu zwalczania szkodnika Brudnicy Nieparki polegające na wykonaniu oprysku środkami chemicznymi drzew. Natomiast w celu poprawy stanu zdrowia oraz kondycji kasztanowców rosnących na terenie Miasta Łodzi wykonano zabiegi ochronne polegające na zakładaniu opasek lepowych na 1.784 sztukach drzew.

– **urządzanie terenów zielonych i uzupełnianie nasadzeń**

Środki finansowe Funduszu przeznaczone były na uzupełnianie nasadzeń i urządzanie terenów zielonych. W ramach tej grupy zadań zawarto 13 umów dotacji na łączną kwotę 580.733,59 zł. Prace te przyczyniły się do powiększenia terenów zieleni na obszarach o charakterze nieużytków oraz na terenach miejskich, silnie zurbanizowanych gdzie utworzyły naturalne bariery akustyczne i pyłowe. Efektem zrealizowanych działań będzie również stworzenie korzystniejszych warunków klimatycznych i aerosanitarnych. Zadania realizowane w tej grupie to między innymi utworzenie enklaw zieleni na terenach: Miasta Łodzi, Miasta Pabianic, Gminy Łask, Miasta i Gminy Krośnice, Gminy Ksawerów. Ponadto dokonano nowych nasadzeń m.in. na terenach: zabytkowego parku w Zadziemi, parku w Lututowie, zabytkowego parku miejskiego w Rawie Mazowieckiej.

– **poprawa warunków bytowych zwierząt**

W zakresie omawianej grupy zawarto 6 umów dotacji na łączną kwotę 269.177,96 zł. Fundusz dofinansował zadania związane z poprawą warunków bytowych zwierząt w Miejskim Ogrodzie Zoologicznym w Łodzi oraz na terenie Ośrodków Hodowli Zwierzyny w Nadleśnictwach: Smardzewice, Kolumna, Brzeziny, Wieluń, Poddębice.

Przedsięwzięcia te polegały na budowie wodopojów dla zwierzyny. Ponadto zbudowano chłodnię do magazynowania karmy soczystej oraz zmodernizowano woliery dla ptactwa w Łódzkim ZOO.

4.6 Badania naukowe i Ekspertyzy

W roku sprawozdawczym z dziedziny Badania Naukowe i Ekspertyzy Fundusz zawarł 7 umów na łączną kwotę 1.375.170,60 zł, w tym 5 umów dotacji na kwotę 999.853,40 zł i 2 umowy pożyczki na kwotę 375.317,20 zł.

W 2008 r. Fundusz przekazał na podstawie umów zawartych w 2008 roku kwotę w łącznej wysokości 237.100,00 zł, z czego w formie dotacji 48.000,00 zł, a w formie pożyczek 189.100,00 zł. Natomiast na podstawie umów zawartych w roku 2007 przekazał kwotę w łącznej wysokości 1.250.893,48 zł, z czego w formie dotacji 876.475,48 zł, natomiast w formie pożyczek 374.418,00 zł.

Zobowiązania Funduszu z tytułu zawartych umów w 2008 r. do przekazania odbiorcom pomocy finansowej w 2008 r. w formie dotacji wynoszą 951.853,40 zł, a w formie pożyczek 186.217,20 zł. Natomiast zobowiązania Funduszu z tytułu zawartych umów w 2006-2007 w formie pożyczek wynoszą 36.234,00 zł, a w formie dotacji 24.349,72 zł.

W ramach dziedziny Badania Naukowe i Ekspertyzy Fundusz w 2008 r. wspomagał finansowo zadania zakwalifikowane do poniższych grup:

– **Prace badawcze realizowane przez wyższe uczelnie i jednostki naukowo-badawcze.**

W ramach tej grupy Fundusz wsparł Politechnikę Łódzką, która otrzymała pomoc finansową w wysokości:

- 160.000,00 zł na realizację zadania „Badanie migracji zanieczyszczeń w glebach, wodach i roślinach w rejonie Łodzi”,
- 48.000,00 zł na zadanie pn. „Oszacowanie wpływu transportu dalekiego zasięgu (z Elektrowni Bełchatów) na poziomy metali w powietrzu atmosferycznym w Łodzi i w Opocznie”, co umożliwi dostarczenie danych na temat kierunku reorganizacji ciągów komunikacyjnych w tych miastach.

– **Wykonanie planów ochrony dla rezerwatów i parków krajobrazowych oraz dla terenów NATURA 2000**

W tej grupie zadań dofinansowanie otrzymał Łódzki Urząd Wojewódzki. Dzięki środkom otrzymanym z Funduszu w wysokości 138.520,40 zł zostały sporządzone projekty planów ochrony wraz z projektami rozporządzeń dla 21 rezerwatów przyrody położonych na terenie województwa łódzkiego w latach 2008-2009. Realizacja tego zadania zapewni prawidłową ochronę siedlisk przyrodniczych.

– **Monitoring środowiska realizowany przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi.**

Dzięki dofinansowaniu przez Fundusz w kwocie 606.928,86 zł monitoringu środowiska zakupiono sprzęt do badań: powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych oraz prognozowania jakości powietrza w województwie. Realizacja tego zadania umożliwi racjonalne zarządzanie zasobami środowiska, podejmowanie działań w zakresie jego ochrony i poprawy jego stanu.

– **Studia wykonalności, oceny oddziaływania na środowisko i inne dokumenty niezbędne do złożenia aplikacji o środki z Funduszy Europejskich.**

W ramach tej grupy zadań podpisano dwie umowy pożyczki na kwotę 189.100,00 zł z Miastem Konstantynów Łódzki i na kwotę 186.217,20 zł z Oczyszczalnią Ścieków Sp. z o.o. w Tomaszowie Mazowieckim i Realizacja w/w przedsięwzięć przyczyni się do uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej w tych miastach.

– **Wspieranie działań wprowadzających nowe technologie przyjazne środowisku.**

Wśród dofinansowanych zadań wsparcie otrzymała Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Łodzi na realizację zadania „Dieta dzika (*Sus scrofa L.*) zasiedlającego lasy nadleśnictw: Smardzewice, Spała i Opoczno ze szczególnym uwzględnieniem sezonowej zmienności udziału w niej roślinności i owadów leśnych oraz roślin uprawnych.”

4.7 Edukacja Ekologiczna

Istotną formą kształtowania postaw proekologicznych jest rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska oraz stymulowanie pozytywnych działań na jego rzecz. Najbardziej skutecznym sposobem jest trwała zmiana postaw i zachowań ludzi do otaczającej nas przyrody.

W 2008 roku Fundusz w ramach dziedziny Edukacja Ekologiczna zawarł 170 umów dotacji na kwotę 3.265.077,97 zł. Na ich podstawie w roku sprawozdawczym wypłacono 1.682.615,52 zł, do przekazania w latach następnych pozostaje kwota 1.566.807,77 zł. Ponadto z umów zawartych w latach ubiegłych wypłacono kwotę 1.567.052,09 zł, a zobowiązania Funduszu na lata następne z umów zawartych w roku 2005 - 2007 wynoszą 269.753,33 zł.

Dofinansowanie na projekty edukacyjne Fundusz udzielał jednostkom samorządu terytorialnego i prowadzonym przez nie placówkom oświatowym, organizacjom pozarządowym, nadleśnictwom i parkom krajobrazowym, spółkom, ośrodkom kultury, łódzkiemu ZOO i Ogrodowi Botanicznemu. W celu uzyskania u uczestników zadań, pozytywnych zmian dotyczących poziomu świadomości ekologicznej oraz wykształcenia u nich prawidłowych postaw proekologicznych, Beneficjenci Funduszu podejmowali różnorodne działania. Były to zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży, konkursy, wycieczki i imprezy o charakterze ekologicznym oraz szkolenia, konferencje i seminaria. Edukacja ekologiczna realizowana była również poprzez wydawanie różnego typu materiałów np. folderów, ulotek, map, plakatów i książek oraz produkcję i emisję filmów i audycji radiowych. Fundusz dofinansował także zakup pomocy i materiałów niezbędnych do realizacji programów edukacji ekologicznej oraz wyposażenie ścieżek terenowych w tablice informacyjno-dydaktyczne.

Dofinansowane przez Fundusz obejmowało powszechną szkolną oraz pozaszkolną **edukację ekologiczną dzieci i młodzieży** realizowaną poprzez organizowanie konkursów, wycieczek edukacyjnych, edukację leśną, oraz warsztaty i prelekcje. Fundusz zawarł 106 umów dotacji na kwotę 1.731.346,46 zł. Dotacje przeznaczone były między innymi na zakup tablic informacyjno-dydaktycznych, nagród w konkursach ekologicznych oraz na zakup pomocy dydaktycznych do prowadzenia zajęć edukacyjnych. Umowy realizowane były przez przedszkola, szkoły wszystkich szczebli nauczania, Miejskie Ośrodki Kultury, Parki Krajobrazowe, Nadleśnictwa, organizacje pozarządowe min. Ligę Ochrony Przyrody, Związek Harcerstwa Polskiego, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci.

W 2008 roku Fundusz podpisał 35 umów na kwotę 814.629,51 zł z dziedziny Edukacji Ekologicznej na zadania obejmujące **działalność wydawniczą i medialną**, prenumeratę czasopism. Dofinansowanie udzielone ze środków Funduszu obejmowało druki materiałów konferencyjnych i pokonferencyjnych, biuletynów, produkcję programów ekologicznych, filmów oraz audycji radiowych.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi otrzymał dotację na wydanie raportu o stanie środowiska w województwie łódzkim. W roku 2008 ze środków Funduszu, kontynuowano prenumeratę miesięczników „Ekoświat” i „Aura” dla szkół województwa łódzkiego. Na cykl edukacyjnych audycji telewizyjnych „Łódzkie ECO” pomoc finansową otrzymała Telewizja TOYA. Dotację przyznano również na kontynuację projektu filmowego realizowanego przez Fundację Europa w Łodzi - „EKO-ECHO” oraz dla Ośrodka Działań Ekologicznych „Źródła” realizującego film o łódzkich parkach miejskich przeznaczony do emisji na antenie telewizji. Audycje radiowe przygotowywane zostały przez Radio – Media Ziemi Wieluńskiej, Społeczną Wyższą Szkołę Przedsiębiorczości i Zarządzania w Łodzi oraz przez Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Diecezji łowickiej.

Pomoc Funduszu w celu uzupełnienia swoich księgozbiorów w książki o tematyce związanej z edukacją ekologiczną otrzymała Powiatowa Biblioteka Publiczna w Działoszynie i Biblioteka Pedagogiczna w Piotrkowie Trybunalskim.

W roku sprawozdawczym Fundusz podpisał 4 umowy dotacji na kwotę 96.230,00 zł przeznaczone na dofinansowanie **konferencji i szkoleń**. Dotację otrzymało Województwo łódzkie na przeszkolenie służb samorządowych w zakresie ochrony środowiska i zasad pobierania opłat za jego korzystanie.

Ze środków Funduszu zostały dofinansowane: konferencja międzynarodowa organizowana przez Zespół Nadpilicznych Parków Krajobrazowych dotycząca bartnictwa, konferencja zorganizowana przez Dyрекcję Sieradzkich Parków Krajobrazowych z okazji 30-lecia utworzenia Załączniańskiego Parku Krajobrazowego.

Fundusz zawarł 25 umów dotacji na kwotę 340.963,00 zł na **organizację imprez oraz rajdów ekologicznych, plenerów plastycznych, festiwali oraz innych zadań z edukacji ekologicznej**. W ramach tych umów dofinansowano program edukacji ekologicznej dotyczący selektywnej zbiórki odpadów w Łodzi, jarmark ekologiczny w ramach Święta Łodzi 2008, Święto Wody w Uniejowie, Festiwale recyklingu organizowane przez Gminę Zduńska Wola i Miasto Sieradz, rajdy rowerowe w Burzeninie, w Rawie Mazowieckiej, w Piotrkowie Trybunalskim. Łódzki Regionalny Park Naukowo- Techniczny otrzymała dotację na ścieżkę dydaktyczną „Miasteczko odnawialnej energii”. Natomiast Akwarium Publiczne w Manufakturze otrzymało dotację na zorganizowanie systemu tablic edukacyjnych ułatwiających zapoznanie zwiedzających ze zebranymi eksponatami.

Podsumowując uzyskane efekty ekologiczne i rzeczowe w roku 2008, z umów zawartych w roku sprawozdawczym i umów zawartych w latach ubiegłych, należy stwierdzić, że dzięki pomocy finansowej Funduszu, edukacją ekologiczną zostało objętych około 270.617 dzieci i młodzieży. Fundusz dofinansował uczestnictwo Beneficjentów w ponad 100 konferencjach, seminariach i szkoleniach, wspierał wydanie ponad 800 tys. egzemplarzy materiałów i publikacji. Ponadto dziesiątki tysięcy osób zetknęły się z problematyką ochrony środowiska dzięki dofinansowanym przez Fundusz kampaniom informacyjno - edukacyjnym, akcjom ekologicznym i innym przedsięwzięciom.

Wszystkim działaniom z zakresu edukacji ekologicznej realizowanym za pomocą środków Funduszu, przyświecał wspólny cel jakim jest szerzenie wiedzy o ochronie środowiska i przyrodzie, wzrost świadomości ekologicznej, wyrabianie postaw proekologicznych i szacunku do otaczającej nas natury i jej bogactwa, a także poszukiwanie rozwiązań polepszających stan naszego środowiska oraz ich upowszechnianie.

4.8 Pozostałe Zadania Ochrony Środowiska

W ramach dziedziny Pozostałe Zadania Ochrony Środowiska Fundusz w 2008 r. wspomagał finansowo zadania, które zostały zakwalifikowane do dwóch grup:

- zapobieganie poważnym awariom i przeciwdziałanie klęskom żywiołowym oraz likwidacja ich skutków,
- inne zadania ochrony środowiska.

W 2008 r. w tej dziedzinie zostało zawartych 80 umów na łączną kwotę 8.211.362,86 zł, w tym 76 umów dotacji na kwotę 7.557.242,86 zł oraz 4 umowy pożyczek na kwotę 654.120,00 zł.

Łącznie na podstawie umów z 2008 r. Fundusz przekazał kwotę 5.394.529,95 zł, z czego 4.814 009,95 zł w formie dotacji i 580.520,00 zł w formie pożyczek. Ponadto na podstawie umów z 2007 r. przekazano w formie dotacji kwotę 2.068.130,00 zł.

Zobowiązania Funduszu z tytułu zawartych umów w 2008 r. do przekazania odbiorcom pomocy finansowej w 2009 r. w formie dotacji wynoszą 2.743.232,90 zł, a w formie pożyczek 73.600,00 zł.

W grupie **zapobiegania poważnym awariom i przeciwdziałanie klęskom żywiołowym oraz likwidacja ich skutków**, Fundusz wspierał działania mające na celu wyposażenie w sprzęt ratownictwa techniczno -drogowo-ekologicznego, w tym w pojazdy ratownicze, gaśnicze i zestawy ratownicze oraz w inny niezbędny sprzęt dla służb kierujących i biorących czynny udział w likwidacji nadzwyczajnych zagrożeń środowiska. Podejmowane działania w ramach dofinansowywanych zadań z tego zakresu zwiększą gotowość bojową jednostek jak i pozwolą ograniczyć strefy skażeń substancjami i środkami chemicznymi uwalnianymi w wypadkach drogowych.

Na ww. zadania w ramach 74 umów Fundusz przeznaczył środki w wysokości 7.387.242,86 zł. Pomoc finansową otrzymały:

– Państwowe Straże Pożarne

W ramach 6 umów zawartych z Powiatami, Fundusz przeznaczył środki finansowe w wysokości 1.202.020,16 zł dla Państwowych Straży Pożarnych w Sieradzu, w Zduńskiej Woli, w Łęczycy, w Piotrkowie Trybunalskim, w Radomsku, w Pabianicach na zakup m.in.:

- 6 samochodów ratowniczo-gaśniczych (trzy samochody ciężkie i trzy samochody średnie)
- specjalistycznego sprzętu pożarniczego.

– Ochotnicze Straże Pożarne

Kwota 5.279.595,09 zł (51 umów) przeznaczona została dla gmin i Ochotniczych Straży Pożarnych. W ramach tej kwoty:

- zakupiono 37 samochodów pożarniczych, z czego 16 samochodów lekkich, 17 średnich oraz 4 ciężkie,
- skarosowano 3 samochody pożarnicze,
- zakupiono sprzęt oraz wyposażenie osobiste strażaków do przeciwdziałania i usuwania skutków poważnych awarii,
- zakupiono 18 agregatów prądotwórczych,
- zakupiono 1 ponton z silnikiem.

– Gminy i Powiaty

W 2008 roku Fundusz zawarł 17 umów na łączną kwotę 905.627,61 zł. Dofinansowanie otrzymali następujący Beneficjenci:

- Miasto Radomsko, Gmina Rozprza, Gmina Gorzkowice, Powiat Piotrkowski z przeznaczeniem na zebranie, utylizację i zagospodarowanie odpadów zawierających azbest, które powstały w wyniku działania huraganów i nawałnic,
- Gmina Ładzice, Miasto Radomsko, Gmina Osjaków, Gmina Gorzkowice, Powiat Piotrkowski, Gmina Rozprza, Gmina Gomunice, Gmina Dobryszycy na likwidację skutków działania żywiołów.

W grupie **Inne zadania ochrony środowiska** Fundusz zawarł w 2008 r. 2 umowy dotacji na łączną kwotę 170.000,00 zł oraz 4 umowy pożyczek na kwotę 654.120,00 zł.

Dotację otrzymali następujący Beneficjenci:

- Łódzki Urząd Wojewódzki na zakup pomp szlamowych na wyposażenie magazynów obrony cywilnej,
- Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Łodzi na monitoring środowiska - poprzez badanie i analizę spalin pojazdów samochodowych - zakup specjalistycznego sprzętu.

Umowy pożyczek zostały zawarte z:

- Gminą Paradyż, Gminą Skomlin - na zakup koparko-ładowarki służącej m.in. do prowadzenia robót odwadniających i pielęgnacyjnych,
- Powiatem Tomaszowskim - na zakup ciągnika z osprzętem do wykonania odwodnienia dróg powiatowych,
- Miastem Pabianice na zakup kosiarki samobieżnej z zestawem do mulczowania i wertykulatorem.

4.9 Osiągnięte efekty ekologiczne/rzeczowe

Na podstawie umów pożyczek i dotacji zawartych przez Fundusz w latach 2004-2008, w roku sprawozdawczym osiągnięto niżej wymienione efekty ekologiczne i rzeczowe:

4.9.1 Efekty rzeczowe/ekologiczne uzyskane w dziedzinie Ochrona Atmosfery

Efekty rzeczowe

Wyszczególnienie	Jednostki	Efekty uzyskane z umów zawartych w 2008 r.	Efekty uzyskane z umów z lat ubiegłych	Łącznie uzyskane efekty
docieplenie stropodachu	m ²	11.957,92	24.313,16	36.271,08
docieplenie ścian	m ²	21.624,14	49.155,83	70.779,97
Instalacja kolektorów słonecznych	m ²	634,71	526,00	1.160,71
modernizacja instalacji centralnego ogrzewania w tym zawory termostatyczne	szt	1.550,00	1.029,00	2.579,00
modernizacja miejskiej sieci ciepłej	mb	4.066,73	5.539,50	9.606,23
montaż kotłowni na biomasę	kW	806,00	3.020,00	3.826,00
montaż kotłowni na eko-groszek	kW	0,00	0,00	0,00
montaż kotłowni na gaz	kW	267,60	2.309,10	2.576,70
montaż kotłowni na olej	kW	180,00	1.140,00	1.320,00
montaż kotłowni elektrycznej	kW	0,00	2,00	2,00
wymiana okien i drzwi	m2	3.749,99	13.064,32	16.814,31
instalacja do odzysku ciepła	szt.	3,00	5,00	8,00
instalacja pompy ciepła	kW	58,20	82,20	140,40
modernizacja węzła ciepłego	kW	0,00	1.821,00	1.821,00
podłączenie do miejskiej sieci ciepłej	kW	1.900,00	0,00	1.900,00
wymiana lamp rtęciowych	szt	322,00	0,00	322,00
przyłącze geotermalne	mb	0,00	55,00	55,00
przebudowa instalacji odpylania kotłów	kpl	0,00	1,00	1,00

Efekty ekologiczne

Wyszczególnienie	Jednostki	Efekty uzyskane z umów zawartych w 2008 r.	Efekty uzyskane z umów z lat ubiegłych	Łącznie uzyskane efekty
redukcja b-a-piren	Mg/rok	0,00	0,04	0,04
redukcja CO	Mg/rok	2,38	515,30	517,69
redukcja CO ₂	Mg/rok	0,08	18.919,78	18.919,86
redukcja NO _x	Mg/rok	0,00	34,78	34,78
redukcja pyłu	Mg/rok	1,27	186,47	187,74
redukcja sadzy	Mg/rok	0,00	15,04	15,04
redukcja SO ₂	Mg/rok	0,41	166,98	167,39

4.9.2 Efekty rzeczowe/ekologiczne uzyskane w dziedzinie Ochrona Wód.

Wyszczególnienie	Jednostki	Efekty uzyskane z umów zawartych w 2008 r.	Efekty uzyskane z umów z lat ubiegłych	Łącznie uzyskane efekty
Efekty rzeczowe				
oczyszczalnia ścieków				
Ilość	szt.	3	1	4
Przepustowość	m ³ /dobę	10	1.650	1.660
Liczba mieszkańców obszaru objętego zadaniem	RLM	540	22.310	22.850
prydomowe oczyszczalnie ścieków				
Ilość	szt.	0	30	30
Przepustowość	m ³ /dobę	0	36	36
sieć kanalizacyjna sanitarna				
Długość	mb	27.578	101.250	128.828
ilość przykanalików/przyłączy	szt.	864	2.480	3.344
Ilość ścieków	m ³ /rok	0	523.818	523.818
sieć kanalizacyjna deszczowa				
Długość	mb	3.809	19.737	23.546
ilość przykanalików/przyłączy	szt.	194	332	526
Ilość ścieków	m ³ /rok	300.713	670.237	970.950
sieć kanalizacyjna ogólnospławna				
Długość	mb	224	0	224
ilość przykanalików	szt.	26	0	26
Efekty ekologiczne				
BZT ₅	Mg/rok	0	3.134	3.134

4.9.3 Efekty rzeczowe/ekologiczne uzyskane w dziedzinie Gospodarka Wodna

Wyszczególnienie	Jednostki	Efekty uzyskane z umów zawartych w 2008 r.	Efekty uzyskane z umów z lat ubiegłych	Łącznie uzyskane efekty
Zwiększenie pojemności retencyjnej zbiorników wodnych	m ³	80.304	26.203	106.507
Długość regulowanej linii brzegowej	mb	2.600	343.822	346.422
Obszar objęty oddziaływaniem	ha	b.d.	246.055	246.055
Wydajność stacji uzdatniania wody	m ³ /h	b.d.	100	100
Długość wodociągu	mb	39.221	128.434	167.655
Ilość przyłączy wodociągowych	szt.	445	987	1.432
Ilość wody dostarczanej	m ³ /rok	7.920	286.315	294.235

4.9.4 Efekty rzeczowe/ekologiczne uzyskane w dziedzinie Ochrona Ziemi

Wyszczególnienie	Jednostki	Efekty uzyskane z umów zawartych w 2008 r.	Efekty uzyskane z umów z lat ubiegłych	Łącznie uzyskane efekty
Ilość odpadów przeznaczonych do odzyska lub recyklingu	Mg/rok	0,00	2 255,00	2 255,00
Zwiększenie pojemności składowisk	m ³	0,00	110 000,00	110 000,00
Stworzenie warunków do unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych	Mg/rok	44,93	0,00	44,93
Stworzenie warunków do unieszkodliwiania osadów ściekowych	Mg /rok	0,00	153,00	153,00
Samochody do wywozu odpadów	szt.	0,00	4,00	4,00
Stacje do odwadniania/higienizacji osadu	szt.	0,00	2,00	2,00
Ładowarka	szt.	0,00	1,00	1,00
Kompaktom	szt.	0,00	2,00	2,00

4.9.5 Efekty rzeczowe/ekologiczne uzyskane w dziedzinie Ochrona Przyrody i Krajobrazu

Wyszczególnienie	Jednostki	Efekty uzyskane z umów zawartych w 2008 r.	Efekty uzyskane z umów z lat ubiegłych	Łącznie uzyskane efekty
Opracowanie uproszczonych planów urządzania lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa	ha	4 656,00	24 911,65	29 567,70
Prace leczniczo pielęgnacyjne, konserwacja i rekonstrukcja zieleni: - drzewa i krzewy	szt.	2.235,00	3.284,00	5.519,00
Zwiększenie terenów: - nowe nasadzenia drzew, krzewów i bylin	szt.	435,00	67.195,00	67.630,00

4.9.6 Osiągnięte efekty rzeczowe/ekologiczne w dziedzinie Edukacja Ekologiczna

Efekty ekologiczne osiągnięte w tej dziedzinie to poszerzenie wiedzy z zakresu ochrony środowiska, wzrost świadomości ekologicznej oraz kształtowanie postaw proekologicznych i poczucia odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego. Ilościowe ujęcie wymiernych efektów przedstawiono w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie	Jednostki	Efekty uzyskane z umów zawartych w roku 2008 r.	Efekty uzyskane z umów z lat ubiegłych	Łącznie uzyskane efekty
Szkoły, przedszkola realizujące programy ekologiczne, biblioteki, ośrodki doskonalenia nauczycieli, centra zajęć pozaszkolnych	Ilość podmiotów	724	73	797
Szacunkowa liczba dzieci, młodzieży i dorosłych bezpośrednio objętych edukacją ekologiczną	liczba osób	208.944	61.673	270.617

c.d. - Osiągnięte efekty ekologiczne/rzeczowe w dziedzinie Edukacja Ekologiczna

Wyszczególnienie	Jednostki	Efekty uzyskane z umów zawartych w roku 2008 r.	Efekty uzyskane z umów z lat ubiegłych	Łącznie uzyskane efekty
Działalność wydawnicza służąca ochronie środowiska i edukacji ekologicznej (foldery, przewodniki, informatory, mapy, mat. konferencyjne i szkoleniowe, dodatki ekologiczne do czasopism)	Ilość egzemplarzy	833.959	57.638	891.597
Konferencje, seminaria, sympozja i szkolenia*	ilość	67	43	110

*dofinansowanie ze środków Funduszu uczestnictwa Beneficjentów w konferencjach, seminariach i szkoleniach.

4.9.7 Przykładowe efekty rzeczowe/ekologiczne uzyskane w dziedzinie Pozostałe Zadania Ochrony Środowiska

Wyszczególnienie	Jednostki	Efekty uzyskane z umów zawartych w 2008 r.	Efekty uzyskane z umów z lat ubiegłych	Łącznie uzyskane efekty
Zakup samochodów pożarniczych	szt.	37	41	80
Karosacja i uzbrojenie samochodów strażackich	szt.	3	6	9
Motopompy szlamowe	szt.	1	2	3
Agregat prądowórczy	szt.	18	10	28
Pompa	szt.	10	16	26
Wąż	odc.	653	1.486	2.139
Prądownica	szt.	68	22	90
Rozdzielacz kulowy	szt.	1	66	67
Zbiornik wodny	szt.		42	42
Mostek przejazdowy	para	14	27	41
Modernizacja instalacji odgromowej	szt.	1	152	153
Rozpieracz kulowy	szt.		7	7
Nożyce hydrauliczne	szt.	1	1	2
Pontony	szt.	2		2
Sprzęt do pielęgnacji zieleni, utrzymania rowów przydrożnych i melioracyjnych,	kpl.	0	1	1
Samochód służący do utrzymania drożności sieci kanalizacyjnej	szt.	0	4	4
Agregat chłodniczy	szt.	1	1	2
Zamiatarka	szt.	0	2	2

5. Umorzenia pożyczek

W roku sprawozdawczym do Funduszu wpłynęło 198 wniosków w sprawie częściowego umorzenia pożyczek. Ponadto pozostało do rozpatrzenia 14 wniosków z 2007 r.

Rada Nadzorcza pozytywnie rozpatrzyła 144 wnioski o umorzenie pożyczek (w tym 133 wniosków złożonych w 2008 r.), w tym 125 wniosków jednostek samorządu terytorialnego podejmując decyzje umorzeniowe na kwotę 6.352.844,87 zł, oraz 19 wniosków jednostek nie należących do sektora finansów publicznych podejmując decyzję o umorzeniu na kwotę 3.389.846,11 zł. Rada Nadzorcza rozpatrzyła negatywnie 13 wniosków, natomiast 29 wniosków o umorzenie pożyczek oczekiwało na rozpatrzenie przez Radę Nadzorczą w 2009 r. Nie było rozpatrywanych z przyczyn formalnych 14 wniosków złożonych w 2008 roku (złożone niezgodnie z „Zasadami”, niekompletne). Trzy wnioski złożone w 2007 roku nie były rozpatrywane w 2008 roku, ponieważ zostały złożone ponownie w roku sprawozdawczym. Wnioski w ilości 9 sztuk zarejestrowane w 2008 r. dotyczyły zmiany przeznaczenia środków pochodzących z umorzenia.

W związku ze zobowiązaniami Funduszu wynikającymi z art. 400 ust. 4 ustawy Prawo Ochrony Środowiska (tj. Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150), przyjętą przez Radę Nadzorczą Strategią Działania WFOŚiGW w Łodzi na lata 2005-2008 oraz Listą przedsięwzięć priorytetowych WFOŚiGW w Łodzi w 2008 r. z których wynika konieczność zapewnienia przez Fundusz pełnego wykorzystania środków pochodzących z Unii Europejskiej nie podlegających zwrotowi, przeznaczonych na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, od 18 lutego 2008 r. Zarząd Funduszu występował do Rady Nadzorczej z wnioskami o umorzenie pożyczek do wysokości 50 % możliwej do uzyskania przez beneficjenta kwoty umorzenia, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami „Zasad...”. Umorzenia pożyczek dokonywane były w oparciu o zapisy „Zasad udzielania i umarzania pożyczek oraz udzielania dotacji przez WFOŚiGW w Łodzi” obowiązującymi w dniu zawarcia umowy pożyczki.

W 2008 r. zawarto 133 umowy umorzeniowe na łączną kwotę 6.789.015,07 zł. Pozostałych umorzeń zgodnie z „Zasadami...” obowiązującymi w dniu zawarcia umowy pożyczki, dokonywano jedynie w oparciu o stosowne uchwały Rady Nadzorczej. Maksymalna wysokość umorzenia ulegała obniżeniu w przypadku nieterminowego wywiązywania się przez Beneficjenta z zobowiązań wynikających z umowy pożyczki.

Zestawienie umorzonych kwot pożyczek przez WFOŚiGW w Łodzi w 2008 r. z podziałem na dziedzinę ochrony środowiska przedstawia poniższa tabela.

Dziedzina	Ilość umów pożyczek	Kwota udzielonej pożyczki [zł]	Kwota umorzona [zł]	Procent umorzonej pożyczki [%]	Struktura umorzeń w ujęciu wartościowym [%]
Gospodarka Wodna *	26	6.165.152,93	1.044.971,69	16,95	10,58
Ochrona Atmosfery	36	13.940.596,00	2.591.586,04	18,59	26,25
Ochrona Wód	75	32.778.758,03	5.691.381,56	17,36	57,64
Gospodarka Odpadami	4	1.572.018,14	271.254,27	17,25	2,75
Pozostałe Zadania Ochrony Środowiska	5	1.643.787,00	274.046,86	16,67	2,78
Razem:	146	56.100.312,10	9.873.240,42	17,36	100,00

Uwaga: W zestawieniu wykazano umorzenie pożyczki na kwotę 9.550,00 zł w stosunku do której Rada Nadzorcza podjęła decyzję w roku 2005, a jej ujęcie w księgach rachunkowych Funduszu nastąpiło w roku sprawozdawczym oraz uwzględniono ponowne rozpatrzenie wniosku o umorzenie udzielonego w 2007 r. w zakresie zwiększenia wysokości umorzenia o kwotę 120.999,44 zł. **W roku 2008 Rada Nadzorcza podjęła decyzje o umorzeniu pożyczek na łączną kwotę 9.742.690,98 zł.*

W roku sprawozdawczym najwyższą kwotę umorzeń odnotowano w dziedzinie Ochrony Wód – 5.691.381,56 zł (75 umów pożyczek), co stanowiło 57,64 % ogólnej kwoty umorzeń oraz w dziedzinie Ochrony Atmosfery – 2.591.586,04 zł. (36 umów).

Beneficjent, któremu Rada Nadzorcza częściowo umorzyła pożyczkę wskazywał we wniosku przeznaczenie umorzonych kwot na realizację innego zadania proekologicznego. Wykorzystanie przez pożyczkobiorców tych środków podlegało kontroli Funduszu.

Zgodnie z obowiązującymi „Zasadami...” z 2004 roku tylko jeden Pożyczkobiorca w 2008 roku zdecydował się na wystąpienie z wnioskiem o umorzenie bez konieczności wskazania przeznaczenia środków z częściowego umorzenia.

6. Realizacja dopłat do kredytów

W 2008 r. do WFOŚiGW w Łodzi wpłynęły 103 wnioski o przyznanie dopłat do oprocentowania kredytów. Dotyczyły one dofinansowania zadań z dziedziny ochrony atmosfery (74 wnioski), ochrony wód i gospodarki wodnej (25 wniosków) oraz zakupów inwestycyjnych (3 wnioski) i ochrony ziemi (1 wniosek).

Pozytywnie zostało rozpatrzonych 86 wniosków złożonych w 2008 r., natomiast 7 wniosków rozpatrzono negatywnie. W przypadku 8 wniosków nastąpiła rezygnacja, 2 wnioski nie zostały rozpatrzone, z uwagi iż ich aktualizacja wpłynęła 30.12.2008 r.

Ponadto na dzień 01.01.2008 r. w trakcie podejmowania decyzji kredytowych przez banki współpracujące z WFOŚiGW w Łodzi było 6 wniosków, które posiadały decyzję Wojewódzkiego Funduszu o przyznaniu dopłaty do odsetek kredytowych w 2007 r. W 4 przypadkach zawarto umowy kredytowe z bankiem, zaś w pozostałych 2 przypadkach zrezygnowano z zawarcia umów.

W 2008 r. decyzją Zarządu zostało przyznanych 1.698.950,00 zł dopłat do oprocentowania kredytów. Decyzją Rady Nadzorczej przyznano w roku 2008 dopłatę w wysokości 4.589.674,00 zł.

Na podstawie pozytywnie rozpatrzonych wniosków z 2008 r. w 70 przypadkach wnioskodawcy zawarli umowy kredytowe z bankami. Na dzień 31.12.2008 r. przed podpisaniem umowy kredytowej było 16 wnioskodawców.

W roku sprawozdawczym zbanki współpracujące z Funduszem zawarły 74 umowy kredytowe na łączną kwotę 80.879.644,72 zł, z czego 4 umowy zawarto na podstawie wniosków złożonych w 2007 r. Ilość zawartych umów w podziale na poszczególne dziedziny ochrony środowiska przedstawia się następująco:

- Ochrona atmosfery – 57;
- Ochrona wód i gospodarka wodna – 14;
- Ochrona ziemi – 1;
- Zakupy inwestycyjne – 2.

W 2008 r. Fundusz przekazał do banków, które współpracują przy realizacji dopłat kwotę 854.606,71 zł. Środki przekazywane były na podstawie umów kredytowych, które zostały zawarte przez wnioskodawców z bankami w 2008 r. oraz na podstawie umów zawartych w latach 2002 - 2007.

Biorąc pod uwagę ilość wniosków, która wpłynęła do siedziby Funduszu w roku sprawozdawczym, głównym odbiorcą tej formy pomocy z WFOŚiGW w Łodzi były osoby fizyczne, których wnioski w ujęciu ilościowym stanowiły 65 % wszystkich złożonych w roku 2008 wniosków o udzielenie dopłaty do kredytu. Grupa tych wnioskodawców przeprowadzała zadania inwestycyjne z dwóch dziedzin: ochrony atmosfery i ochrony wód. Działania z zakresu ochrony atmosfery polegały na modernizacji systemów grzewczych, termomodernizacji budynków poprzez docieplenie oraz wymianę stolarki okiennej. Przedsięwzięcia realizowane w roku sprawozdawczym przez osoby fizyczne dotyczyły również wykorzystania odnawialnych źródeł energii (pompy ciepła, instalacje solarne). Zadania z zakresu ochrony wód realizowane przez tą grupę wnioskodawców polegały na uregulowaniu gospodarki wodno-ściekowej na terenie posesji poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków bądź wykonanie przyłączy kanalizacyjnych i wodociągowych do budynków.

Wśród pozostałych wnioskodawców przeważały jednostki samorządu terytorialnego, których przedsięwzięcia polegały przede wszystkim na termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej oraz uporządkowaniu gospodarki wodno-ściekowej poprzez budowę sieci kanalizacyjnych i wodociągowych. Ujęcie ilościowe i wartościowe wniosków złożonych w 2008 r. z podziałem na poszczególne grupy wnioskodawców przedstawia poniższa tabela.

Ujęcie ilościowe i wartościowe wniosków o udzielenie dopłaty złożonych w 2008 r.

	Ilość [szt.]	Udział [%]	Wartość przyznanej dopłaty* [zł]	Udział [%]
Osoby fizyczne	67	65,05	124.124,00	1,98
Jednostki samorządu terytorialnego	21	20,39	685.569,00	10,90
Przedsiębiorcy	11	10,68	5.442.855,00	86,55
Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	4	3,88	36.076,00	0,57
Suma	103	100,00	6.288.624,00	100,00

*wartość przyznanych dopłat na podstawie pozytywnie rozpatrzonych wniosków, które wpłynęły do siedziby Funduszu w roku sprawozdawczym

Ujęcie ilościowe i wartościowe umów kredytowych zawartych z bankami w 2008 r. z podziałem na poszczególne grupy wnioskodawców przedstawia tabela poniżej.

Ujęcie ilościowe i wartościowe umów zawartych w 2008 r.

	Ilość [szt.]	Udział [%]	Wartość przyznanej dopłaty [zł]	Udział [%]
Osoby fizyczne	50	67,57	100.565,00	0,74
Jednostki samorządu terytorialnego	16	21,62	667.212,00	4,94
Przedsiębiorcy	5	6,76	12.688.515,00	93,89
Wspólnoty mieszkaniowe	2	2,70	30.975,00	0,23
Uczelnie wyższe	1	1,35	27.143,00	0,20
Suma	74	100,0	13.514.410,00	100,00

Zadania dofinansowane w formie dopłaty do oprocentowania kredytu w 2008 r. w podziale na poszczególne dziedziny ochrony środowiska przedstawiono poniżej.

6.1 Dopłaty - Ochrona Atmosfery

Inwestycje z dziedziny Ochrony Atmosfery w roku 2008, realizowane z udziałem dopłaty do oprocentowania kredytu polegały głównie na ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Podzielić je można na następujące grupy zadań:

- wykorzystanie alternatywnych, odnawialnych źródeł energii;
- modernizacje lub budowy kotłowni ekologicznych;
- termomodernizacje budynków mieszkalnych oraz obiektów użyteczności publicznej w celu ograniczenia strat ciepła poprzez docieplenie, czy też wymianę stolarki okiennej.

Dzięki przyznanym w roku 2008 r. dopłatom udało się zrealizować termomodernizacje dwóch budynków wielorodzinnych. Z tej formy pomocy skorzystały bowiem w roku sprawozdawczym: Wspólnota Mieszkaniowa Kosynierów w Łasku oraz Wspólnota Mieszkaniowa w Tomaszowie Mazowieckim.

Termomodernizacji zostały poddane także budynki użyteczności publicznej m.in. Gmina Żarnów zrealizowała termomodernizację Świetlicy Wiejskiej w Soczówkach polegającą na dociepleniu budynku, modernizacji sposobu ogrzewania oraz wymianie stolarki okiennej i drzwiowej.

Gmina Cielądz przy dofinansowaniu WFOŚiGW w Łodzi przeprowadziła inwestycję polegającą na termomodernizacji kompleksu budynków Urzędu Gminy oraz Ośrodka Zdrowia w Cielądzu. Z dopłaty do kredytu skorzystało także Miasto Radomsko podczas termomodernizacji budynku Zespołu Szkolno-Gimnazjalnego nr 5 w Radomsku przy ul. Rolnej 65.

Gmina Rokiciny dzięki wsparciu finansowemu w postaci dopłaty do kredytu przeprowadziła termomodernizację budynku Urzędu Gminy. Z dopłaty skorzystała także Gmina Dmosin podczas termomodernizacji budynku Ośrodka Zdrowia w Nagawkach. Powiat Łaski przeprowadził dwie inwestycje przy udziale środków pochodzących z WFOŚiGW w Łodzi: termomodernizację budynku Starostwa Powiatowego w Łasku oraz termomodernizację budynku Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Łasku poprzez docieplenie oraz wymianę stolarki okiennej i drzwiowej.

Dzięki wsparciu finansowemu w postaci dopłaty WFOŚiGW w Łodzi do oprocentowania kredytu przedsiębiorstwo Invar & Biuro System S.A. w Łodzi przeprowadziło termomodernizację budynku administracyjno-biurowego.

Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Chrzanowie skorzystało z dopłaty do oprocentowania kredytu na zadanie polegające na modernizacji kotła OR-32 Nr 1 w EC w Radomsku.

Osoby fizyczne skorzystały z dofinansowania w formie dopłaty do oprocentowania na realizację inwestycji wykorzystujących odnawialne źródła energii, w tym 6 zadań polegało na wykonaniu systemu ogrzewania z pompą ciepła, 7 zadań na zamontowaniu instalacji solarnej, 1 inwestycja oparta na zintegrowanym systemie ogrzewania, wentylacji i klimatyzacji budynku. Oprócz tego wykonano 13 termomodernizacji budynków mieszkalnym poprzez docieplenie ścian zewnętrznych, wymianę stolarki okiennej, 11 inwestycji polegało na modernizacji istniejących systemów grzewczych na bardziej przyjazne środowisku poprzez wymianę na kotły opalane eko-groszkiem bądź kotły gazowe.

6.2 Dopłaty - Ochrona Wód i Gospodarka Wodna

Realizacja zadań z dziedziny Ochrony Wód i Gospodarki Wodnej w 2008 r. polegała na:

- budowie przydomowych oczyszczalni ścieków;
- budowie przyłączy kanalizacyjnych oraz wodociągowych;
- budowie sieci kanalizacyjnych oraz wodociągowych.

Dzięki przyznanym w roku 2008 dopłatom udało się wybudować 5 przydomowych oczyszczalni ścieków. Na jednej z posesji dzięki dopłacie do kredytu wykonano przyłącze kanalizacyjne, jedna z posesji została przyłączona do sieci wodociągowej, z kolei na dwóch posesjach uporządkowano gospodarkę wodno-ściekową poprzez jednoczesne wykonanie przyłącza kanalizacyjnego i wodociągowego.

Pomoc finansowa w formie dopłaty do kredytu została wykorzystana również przez jednostki samorządu terytorialnego. Gmina Wieruszów skorzystała z dofinansowania w formie dopłaty do oprocentowania kredytu na realizację inwestycji polegającej na budowie kanalizacji sanitarnej w miejscowości Lubczyna. Przeprowadzenie tejże inwestycji umożliwiło podłączenie się do sieci kanalizacyjnej 51 budynkom mieszkalnym oraz 5 innym budynkom. Z dopłaty do oprocentowania do kredytu skorzystała również Gmina Radomsko przy budowie kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kietlin w ul. Południowej. Inwestycja jest w trakcie realizacji, wykonanie zdania umożliwi przyłączenie się do sieci kanalizacyjnej 58 budynkom mieszkalnym oraz 4 niezabudowanym działkom budowlanym. Gmina Bolesławiec przy udziale środków z WFOŚiGW w Łodzi w formie dopłaty do oprocentowania kredytu wybudowała kanalizację sanitarną w obrębie Gminy Bolesławiec-Kolonia Bolesławiec-Chróścian, Chróścian Etap I, Element 1. Gmina Mokrsko skorzystała z kredytu z dopłatą na inwestycje związane z uregulowaniem gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy.

Przy dofinansowaniu w formie dopłaty do oprocentowania przez WFOŚiGW w Łodzi gmina Mokrsko wybudowała sieć wodociągową Mokrsko Wola II o długości 356 mb oraz sieć wodociągową Mokrsko Tartak o długości 238,5 mb. Wykonała ponadto 14 sztuk przyłączy kanalizacyjnych o łącznej długości 656 mb, co umożliwiło podłączenie 56 mieszkańców do sieci kanalizacji sanitarnej.

Gmina Mokrsko ze środków z kredytu sfinansowała również kanalizacyjną deszczową przy budowie drogi wewnętrznej dojazdowej Nr 422 Komorniki-Pasternik.

W 2008 roku Łódzka Spółka Infrastrukturalna Sp. z o.o., której w roku 2007 WFOŚiGW w Łodzi przyznał dopłatę w wysokości 12.241.809,00 zł do kredytu w wysokości 69.000.000,00 zł z przeznaczeniem na Projekt Funduszu Spójności Nr 2004/PL/16/C/PE/010 „Wodociągi i oczyszczalnia ścieków w Łodzi II” podpisała umowę kredytową z bankiem.

6.3 Dopłaty - Ochrona Ziemi

W roku 2008 w formie dopłaty do odsetek dofinansowano jedno zadanie polegające na zdjęciu, wywozie i utylizacji eternitu z budynku. Inwestorami tego zadania były osoby fizyczne.

6.4 Dopłaty - Zakupy Inwestycyjne

W tej grupie zadań dofinansowanie w formie dopłaty przeznaczono na zakup koparko-ładowarki kołowej przez Wodociągi i kanalizacja- Zgierz Sp. z o.o. oraz na zakup ekologicznych i energooszczędnych obrabiarek przez Fabrykę Sprzętu Samochodowego „Polmo” Łódź S.A.

7. Nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska

W 2008 r. Fundusz zgodnie z art. 411 ust. 1 pkt. 6 Ustawy Prawo ochrony środowiska przeznaczył na nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej, niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracowników administracji rządowej i samorządowej kwotę **74.200,00 zł**. Wśród nagrodzonych znalazły się między innymi: Urząd Gminy Mokrsko jako laureat IX Edycji Konkursu „Przeglądu Komunalnego” o Puchar Recyklingu oraz Zgierska Spółdzielnia Mieszkaniowa za zajęcie III miejsca w Konkursie „Polska wolna od azbestu” organizowanego przez Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych - Stowarzyszenie Europa Nasz Dom w Tarnowie.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi ogłosił w roku 2008 I edycję konkursu „Strażnik siedlisk przyrodniczych”. Jego celem jest promowanie działań zmierzających do ochrony cennych elementów przyrodniczych na terenie województwa łódzkiego. Uczestnikami Konkursu mogły być osoby fizyczne, prawne, jednostki organizacyjne. Zadania zgłaszane do konkursu nie mogły mieć charakteru komercyjnego i powinny być realizowane z własnych środków finansowych uczestników. Zakres działań zgłoszonych do konkursu był szeroki: od zachowania miejsc gniazdowania bociana czarnego, ochronę stawu młyńskiego w Dobieszkowie, po pielęgnację starych sadów oraz działania ochronne naturalnych siedlisk przyrodniczych owadów czy ptaków. Powołane przez Zarząd Kolegium Konkursowe pozytywnie oceniło wszystkie 12 kart zgłoszeniowych, które złożono w Funduszu, a Zarząd Funduszu uhonorował uczestników nagrodami w wysokości od 1.500,00 zł do 5.000,00 zł.

8. Działalność w zakresie absorpcji środków unijnych w 2008 roku.

Wspomaganie absorpcji środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, w szczególności przez jednostki samorządu terytorialnego, było jednym z ważniejszych obszarów działalności WFOŚiGW w Łodzi w 2008 r. W dniu 28 maja 2008 r. został podpisany Aneks nr 1 do porozumienia z Ministrem Środowiska zawartego 25 czerwca 2007 r., który uszczegóławiał zakres zadań Funduszu, jako Instytucji Wdrażającej Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013. Podpisane porozumienie służy realizacji osi priorytetowych: I – Gospodarka wodno-ściekowa i II – Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi dla projektów o wartości poniżej 25 milionów euro.

W 2008 roku podejmowane działania koncentrowały się wokół zapewnienia potencjalnym beneficjentom wszelkich informacji potrzebnych do przygotowania przedsięwzięć przewidzianych do finansowania w ramach I i II osi POIiŚ. Poddano ocenie składane wnioski o dofinansowanie oraz poprzez implementację nowych i aktualizowanych przepisów, wytycznych czy instrukcji, przygotowywano Fundusz do zapewnienia właściwego funkcjonowania, jako Instytucji Wdrażającej.

W WFOŚiGW w Łodzi w dniach 26 marca – 19 czerwca 2008 r. przeprowadzono audyt zgodności a następnie w okresie 1 września – 13 listopada 2008 r. audyt follow-up. Zgodnie z ustaleniami audytu stwierdzono, iż wdrożono rekomendacje ze sprawozdania wstępnego audytu w wymaganym zakresie i uznano, iż WFOŚiGW w Łodzi jest przygotowany do pełnienia roli Instytucji Wdrażającej.

W celu zapewnienia potencjalnym beneficjentom z terenu województwa wszelkich informacji dotyczących sposobu przygotowywania i składania wniosków o dofinansowanie projektów w sektorze środowiska w ramach I i II osi priorytetowej Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” WFOŚiGW w Łodzi podejmował szereg działań.

Najważniejszymi były:

- udostępnianie materiałów informacyjnych oraz obowiązujących wytycznych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego (Instytucji Zarządzającej) i Ministerstwa Środowiska (Instytucji Pośredniczącej) dotyczących wdrażania w/w programu,
- organizację dwóch szkoleń o charakterze wykładu połączonego z częścią praktyczną w postaci panelu dyskusyjnego:
 - „Praktyczne aspekty udzielania zamówień publicznych z uwzględnieniem zmian ustawy Prawo Zamówień Publicznych”,
 - „Ocena oddziaływania na środowisko, jako warunek uzyskania funduszy unijnych w ramach I i II osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko”,
- organizowanie szeregu indywidualnych spotkań z potencjalnymi beneficjentami, które w głównej mierze dotyczyły przygotowania projektów do wnioskowania o dofinansowanie w ramach POIiŚ oraz bieżącego udzielania informacji na pytania zadawane drogą telefoniczną, pocztą tradycyjną jak i elektroniczną w ramach Punktu Informacyjnego,
- opracowanie nowej strony internetowej poświęconej POIiŚ, na której zamieszczane są aktualne informacje nt. programu oraz jego uszczegółowienia, podstawowych przepisów unijnych i krajowych dotyczących nowego okresu programowania, obowiązujących wytycznych, procedur składania wniosków oraz ogłoszenia o szkoleniach i inne przydatne potencjalnym beneficjentom informacje,
- publikacje w prasie regionalnej ogłoszeń o naborze wniosków w ramach konkursów dla I i II osi POIiŚ,
- udział w imprezach promocyjnych i konferencjach nt. w/w programu, organizowanych przez instytucje zewnętrzne.

Ponadto WFOŚiGW w Łodzi współpracował z Instytucjami: Zarządzającą i Pośredniczącą przy opracowywaniu wytycznych, instrukcji, list sprawdzających do kontroli i innych dokumentów dotyczących przygotowania inwestycji w ramach środowiskowych osi priorytetowych programu.

W ramach ogłoszonych konkursów WFOŚiGW w Łodzi, jako Instytucja Wdrażająca przeprowadził trzy nabory wniosków o dofinansowanie w ramach I i II osi priorytetowej POIiS:

L.p.	Tytuł projektu	Beneficjent	Koszt całkowity [zł]	Wnioskowana kwota dofinansowania [zł]
I nabór (21.04÷26.05.2008)				
1	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w Gminie Ksawerów	Gmina Ksawerów	14.507.405,00	11.353.555,00
2	Uporządkowanie gospodarki wodno - ściekowej w aglomeracji Rawa Mazowiecka - I faza	Rawskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o.	79.090.000,00	47.394.665,00
Razem			93.597.405,00	58.748.220,00
II nabór (01.08÷01.09.2008)				
1	Uporządkowanie gospodarki ściekowej w Mieście i Gminie Działoszyn	Miasto i Gmina Działoszyn	49.216.318,79	32.212.080,65
Razem			49.216.318,79	32.212.080,65
III nabór (03.11÷04.12.2008)				
1	Kompleksowe rozwiązanie gospodarki ściekowej na terenie Gminy Aleksandrów Łódzki	Gmina Aleksandrów Łódzki	83.962.623,00	49.072.794,64
2	Uporządkowanie gospodarki wodno - ściekowej na terenie miasta Brzeziny	Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Brzezinach	23.482.759,72	13.480.026,02
3	Uporządkowanie gospodarki ściekowej w Mieście i Gminie Działoszyn	Miasto i Gmina Działoszyn	42.330.453,00	28.158.334,80
Razem			149.775.835,72	90.711.155,46

Wszystkie w/w wnioski dotyczyły I osi priorytetowej Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM.

W ramach I i II naboru ocenę formalną przeszedł projekt złożony przez Rawskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o., który nie spełnił jednak kryteriów merytorycznych I stopnia.

W ramach III naboru ocenę formalną i merytoryczną I stopnia przeszedł projekt Zakładu Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Brzezinach.

Ponadto WFOŚiGW w Łodzi wspomagał finansowo beneficjentów w realizacji projektów współfinansowanych ze środków unijnych z poprzedniego okresu programowania. Kwota wypłaconych środków w 2008 r., wyniosła prawie 91 milionów złotych. Pomoc została udzielona m.in. następującym projektom: Budowa ulicy Lipowej w Ozorkowie, Kanalizacja sanitarna miasta Zgierza wraz z modernizacją oczyszczalni ścieków, Wodociągi i oczyszczalnia ścieków w Łodzi II, System wodociągowy i kanalizacyjny w Sieradzu oraz Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody i wodociągu wody surowej w ramach tego projektu.

W 2008 zostały zawarte również nowe umowy pożyczek na dofinansowanie przedsięwzięć przewidzianych do realizacji z udziałem środków Funduszu Spójności w okresie programowania 2007-2013. Beneficjenci Miasto Konstancin Łódzki oraz Oczyszczalnia Ścieków Sp. z o.o. w Tomaszowie Mazowieckim wystąpili o pomoc finansową na opracowanie dokumentacji potrzebnej do przygotowania aplikacji o środki z Funduszu Spójności. Wartość zawartych umów wyniosła ponad 375 tysięcy złotych.

9. Działalność kontrolna Funduszu

W 2008 r. kontrolowane były zadania dofinansowywane ze środków Funduszu w formie pożyczek, dotacji, dopłat do oprocentowania kredytów bankowych oraz zadania realizowane ze środków pochodzących z częściowego umorzenia pożyczek. Kontrole dokonywane były na każdym z etapów związanych z udzielaniem, realizacją i rozliczaniem przyznanego dofinansowania tj. na etapie:

- złożenia wniosku,
- realizacji umowy,
- po zakończeniu realizacji zadania.

Kontrole wykonywane były przez pracowników Funduszu zarówno w siedzibach Wnioskodawców/Beneficjentów jak i też w miejscach realizacji zadań.

W 2008 roku Fundusz przeprowadził 1 365 kontroli inwestycji. Przeprowadzone kontrole dotyczyły zadań zakwalifikowanych do poniżej wymienionych dziedzin ochrony środowiska:

- 215 kontroli zadań z dziedziny ochrony atmosfery,
- 356 kontroli zadań z dziedziny ochrony wód i gospodarki wodnej,
- 46 kontroli zadań z dziedziny ochrony ziemi,
- 74 kontrole zadań z dziedziny ochrony przyrody,
- 35 kontroli z dziedziny edukacji ekologicznej,
- 104 kontrole zadań z dziedziny pozostałe zadania ochrony środowiska,
- 14 kontroli zadań z dziedziny badania naukowe i ekspertyzy,

oraz :

- 195 kontroli wniosków o częściowe umorzenie pożyczek,
- 212 kontroli wykorzystania środków pochodzących z częściowych umorzeń pożyczek,
- 114 kontroli zadań dofinansowanych w formie dopłat do oprocentowania kredytów bankowych i potwierdzenia planowanych do osiągnięcia/uzyskanych efektów ekologicznych/rzeczowych.

Celem przeprowadzonych kontroli było sprawdzenie:

- rzeczywistego stanu przygotowania zadania do realizacji i możliwości jego dofinansowania ze środków Funduszu,
- zgodności ilościowej i jakościowej realizowanej inwestycji z dokumentacją techniczną oraz z harmonogramem rzeczowo-finansowym,
- wywiązywania się przez Beneficjenta ze zobowiązań nałożonych w umowie/w uchwale Rady Nadzorczej/ w uchwale Zarządu Funduszu,
- umieszczenia informacji o dofinansowaniu zadania ze środków Funduszu, zgodnie z zapisami umowy,
- wywiązywania się Wnioskodawcy/Beneficjenta z obowiązku uiszczania opłat za korzystanie ze środowiska oraz administracyjnych kar za przekroczenie lub naruszenie wymogów ochrony środowiska,
- zbilansowania środków przeznaczonych/wykorzystanych na realizację zadania,
- zgodności kosztów realizacji zadania określonych w umowie z harmonogramem rzeczowo-finansowym oraz ze stanem faktycznym i z protokołami odbioru robót/dostaw, stanu zabezpieczeń rzeczowych do umowy.

W trakcie przeprowadzonych kontroli w 2008 r. protokoły z przeprowadzonych kontroli zawierały uwagi i zalecenia pokontrolne na następujących etapach:

- złożenia wniosku o przyznanie dofinansowania – w 41 przypadkach,
- realizacji umowy – w 113 przypadkach,
- złożenia wniosku o częściowe umorzenie pożyczki – w 37 przypadkach,
- wykorzystania środków pochodzących z umorzeń – w 23 przypadkach,
- wniosku o dopłatę do oprocentowania kredytu - w 1 przypadku.

V. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

- **ZAŁĄCZNIK NR 1 „RACHUNEK ZYSKÓW i STRAT”**
- **ZAŁĄCZNIK NR 2 „BILANS”**
- **ZAŁĄCZNIK NR 3 „RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH”**
- **ZAŁĄCZNIK NR 4 „ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE (FUNDUSZU) WŁASNYM”**